

VIII

SPRAWOZDANIE ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY POLSKIEJ

ZA

ROK

1-9-2-6

*

POZNAŃ

VIII

SPRAWOZDANIE

ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY POLSKIEJ

ZA ROK

1926

P O Z N A Ń 1 9 2 7

NAKŁADEM ZJEDNOCZENIA MŁODZIEZY POLSKIEJ
SKŁAD GŁÓWNY I DRUK SP. AKC. „OSTOJA"

Zjazd Rady naczelnej Zjednoczenia Młodzieży Polskiej, w Wejherowie r. 1926.

Siedzą od lewej ku prawej stronie:
X. Pawłowski (Pińsk), X. Biłko, dyr. Zjednoczenia (Poznań), p. Orłowska, wiceprezeska rady naczelnej (Kraków), X. Nabakowski (Wejherowo) X. Strojnowski, prezes rady naczelnej (Płock), X. Dąbrowski (Wejherowo), J. E. X. Bp. Okoniewski (Pelplin), p. starosta Ossowski (Wejherowo), X. Adamski, dyr. Zjednoczenia (Poznań), p. Gołąb, wiceprezes rady naczelnej (Lublin), X. Schulz (Poznań), X. Łosiński (Sierakowice), X. Roszczynialski (Wejherowo).

Sprawozdanie niniejsze nie jest pełnym obrazem działalności naszej organizacji. Przedstawia ono jedynie wyniki i stan pracy jednego z ogniw organizacyjnych, mianowicie centrali ogólnokrajowej. Dlatego nie znajdzie tu czytelnik szczegółów o pracy lokalnych Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, ani o działalności central diecezjalnych, któremi są Związki Młodzieży Polskiej. Niektóre cyfry dotyczące Stowarzyszeń i Związków podano jedynie w statystyce, umieszczonej na końcu sprawozdania.

Takie ujęcie zostało podyktowane przestrzeganą ściśle w naszej organizacji zasadą podziału pracy, o czem informuje broszurka Ks. W. Adamskiego, Zjednoczenie Młodzieży Polskiej, kilka uwag o ustroju i działalności, Poznań 1926. Przegląd pracy Związków dają sprawozdania drukowane, które prawie wszystkie Związki podają, albo w swoich okólnikach (biuletynach drukowanych) albo w osobnych broszurach.

Przy układaniu niniejszego sprawozdania wychodziliśmy ponadto z założenia, że może i powinno być jak najkrótsze. Podać najważniejsze dane, zwięźle i przejrzyście, to cel tego sprawozdania; do tego celu trzeba się zresztą było ograniczyć ze względu na brak sił do szerszego ujęcia, dokładnego opracowania i do wyciągania wniosków z podanych krótko wiadomości i cyfr.

Poznań, w lipcu 1927 r.

Zjednoczenie Młodzieży Polskiej.

I.

Położenie ogólne.

Rok sprawozdawczy 1926 pod względem politycznym należy do lat wyjątkowych jako rok przewrotu majowego z wszelkiemi jego konsekwencjami. Po rezygnacji Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego został wybrany Prezydentem Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki. Od maja do końca roku prawie wcale nie zaznaczyły się zmiany w rządzie państwowym. Po przewrocie majowym, szczególnie w pierwszych czasach niektóre organizacje rozpoczęły wzmożoną działalność, przyczem tu i owdzie nawet zachodziły próby teroryzowania innych organizacyj. Powoli jednakże stosunki się uspokoiły. Wypadki polityczne w wielkim stopniu odwracały uwagę społeczeństwa od normalnej i spokojnej pracy codziennej, co się w działalności społecznej uwydatniło niekorzystnie. Niezbyt wysoki poziom poczucia prawnego w naszem społeczeństwie utrudniał w znacznym stopniu rozwój pracy społecznej. Ciągle też jeszcze organizacje zwłaszcza młodzieży pozaszkolnej w swej działalności na całą Polskę napotykają na trudności z powodu braku jednolitej ustawy o zrzeszeniach.

Sytuacja gospodarcza i finansowa kraju, która w ubiegłym roku tak silnie była nadwerężona, z początkiem roku sprawozdawczego była na drodze poprawy. Jednakże życie gospodarcze na ogół ciągle jeszcze było w zastoju, jedynie eksport węgla ratował poniekąd sytuację. Bezrobocie wszędzie jeszcze dawało się we znaki, to też znaczny procent młodzieży pozaszkolnej nie miał zatrudnienia. Skutkiem położenia ekonomicznego zaznacza się u młodzieży, zwłaszcza rolniczej, brak pieniędzy nawet na niewielkie świadczenia organizacyjne. Pod koniec roku sytuacja się poprawia, co też uwydatnia się w naszej organizacji przy abonamencie obowiązkowym czasopism. Konstelacje na rok następny 1927 zapowiadają dalszą poprawę stosunków ekonomicznych.

Sytuacja kulturalno - społeczna w roku sprawozdawczym także jeszcze poważne wykazuje trudności, chociaż kontrasty społeczne nieco zaczynają się zmniejszać, chociaż obowiązkowość etyczno - ekonomiczna i etyczno - społeczna zdaje się wzrastać. Poziom życia religijnego w społeczeństwie polskiem powoli się podnosi, gdyż społeczeństwo widzi, że bez silnej etyki religijnej wszelkie wysiłki patrjotyczne idą na marne. W hierarchji kościelnej rok ten przynosi szereg zmian. Z początkiem roku umiera Ks. Kardynał — Prymas Dr. Edmund Dalbor. Opróżnioną stolicę prymasowską obejmuje biskup śląski Ks. Dr. Hlond, stolicę metropolitalną w Wilnie obejmuje biskup łomżyński ks. Jałbrzykowski. Diecezję łomżyńską obejmuje ks. biskup Łukomski z Poznania. Biskupem śląskim zostaje ks. kanonik i profesor Arkadjusz Lisiecki z Gniezna.

Sytuacja polityczna, ekonomiczna, kulturalno-społeczna — mimo szeregu zapowiedzi korzystnych — dla pracy i działalności Zjednoczenia Młodzieży Polskiej na ogół była trudną i niebardzo pomyślną.

II.

Działalność rady naczelnej.

A) PLENUM.

W roku sprawozdawczym odbył się jeden zjazd rady naczelnej w dniach 19 i 20 sierpnia 1926 r. w Wejherowie na Pomorzu.

Drugi dzień zjazdu zaszczycił swą obecnością Ks. Biskup Okoniewski z Pelplina.

Szczegółowy porządek obrad wysłano wszystkim członkom już dnia 23 lipca 1926 r. Przebieg obrad był następujący:

1. *Zagajenie.* — Zjazd zagaił prezes rady naczelnej Ks. Kan. Józef Strojnowski z Płocka. Uczczono pamięć śp. Kardynała Prymasa Dr. Dalbora, delegata Episkopatu do rady naczelnej. W przemowach powitalnych m. i. zabrał głos Ks. Prałat Dąbrowski, jako delegat Biskupa Chełmińskiego, p. Starosta Dr. Ossowski, imieniem Pana Wojewody, całych Kaszub oraz powiatu wejherowskiego. P. Sędzia Chmielewski przemawiał imieniem miasta Wejherowa. Wysłano depesze do Prezydenta Rzeczypospolitej, do nowego Ks. Prymasa Dr. Hlonda, do Biskupa Chełmińskiego Rosentretera i do Wojewody Pomorskiego.

2. *Stwierdzenie legitymacyj.* — Odczytano listę obecnych i uprawnionych do głosowania delegatów związkowych. Reprezentowanych było 11 Związków, należących do Zjednoczenia: Król. Huta, Lublin, Lwów, Łomża, Płock, Poznań m., Poznań ż., Przemyśl, Radom, Warszawa, Wąbrzeźno. Nieprzybycie swe uniewinniły Związki: Kraków m., Tarnów m., Siedlce, Kielce.

Z innych stałych członków rady naczelnej uczestniczyli p. Prof. Stanisław Gołąb z Lublina, wiceprezes rady naczelnej oraz p. Dyr. Bogdan Wieliczko, członek rady naczelnej, delegat Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie.

3. *Sprawozdanie z działalności* Zjednoczenia w r. 1925 złożył Ks. Dyr. Biłko.

4. *Sprawozdanie komisji rewizyjnej,* udzielenie absolutorjum zarządowi Zjednoczenia. — Referował Ks. Sekr. Jen. Schulz. członek komisji rewizyjnej. Plenum udziela zarządowi absolutorjum.

5. *Programy pracy i budżet* Zjednoczenia na rok 1927. — Ref. Ks. Walerjan Adamski. Rada naczelna zatwierdza program i budżet, zamykający się sumą 18 000 zł. Ten punkt obrad obszerniej podaje rozdział VI niniejszego sprawozdania.

6. *Sprawa zmiany ustaw.* — Ref. Ks. Adamski imieniem zarządu. Na proponowany przez zarząd wniosek zebranie z małą poprawką się zgadza. Przyjęto uchwałę w następującem brzmieniu:

„Rada naczelna przyjmuje do wiadomości referat zarządu Zjednoczenia, dotyczący pertraktacyj z przedstawicielami Episkopatu Polskiego w sprawie ustaw. Rada naczelna poleca zarządowi Zjednoczenia wszczęcie dyskusji na temat zmiany ustaw, a w szczególności zmiany nazwy Zjednoczenia, Związków i Stowarzyszeń. Na zjeździe rady naczelnej w r. 1926 zarząd Zjednoczenia przedłoży konkretny projekt zmiany nazwy i zmiany ustaw.

Prócz tego rada naczelna na wniosek Związku pomorskiego uchwala zgodzić się na nazwę Związku pomorskiego: Katolicki Związek Młodzieży Polskiej, jednakże zezwolenie to upada z chwilą ogłoszenia nowej jednolitej nazwy wzgl. nowych ustaw, uchwalonych za zgodą delegata Episkopatu Polskiego."

7. *Zgodzono się na przyjęcie* do Zjednoczenia Związku żeńskiego w Krakowie, — zezwalając mu używanie własnych ustaw i nazwy: Związek Stowarzyszeń Katolickiej Młodzieży Żeńskiej. Upoważnienie to upada z chwilą ogłoszenia nowej jednolitej nazwy wzgl. nowych jednolitych ustaw, uchwalonych za zgodą delegata Episkopatu. Obecni przedstawiciele Związku oświadczyli, że co do Młodej Polki i wydawnictw Zjednoczenia ściśle się stosować będą do obowiązujących pod tym względem ustaw Zjednoczenia.

8. *Święto młodzieży żeńskiej.* — Ref. p. Wolniewiczówna. Ustalono, że dzień święta druchen ma na celu uczczenie Matki Boskiej, Królowej Korony Polskiej, jako Patronki Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Żeńskiej. Decyzję zaś co do terminu obchodu święta druchen odłożono do następnego zjazdu rady naczelnej.

9. *Dokonano wyboru* organów rady naczelnej na propozycję komisji wyborczej, przedłożoną przez Ks. Dyr. Biłko.

Prezydjum: Ks. Józef Strojnowski z Płocka, prezes, — p. Anna Orłowska z Krakowa, I wiceprezes, — p. Stanisław Gołąb z Lublina, II wiceprezes, — Ks. Henryk Bagiński, I sekretarz, — Ks. Stanisław Pankiewicz, II sekretarz.

Sąd naczelny: Ks. Dr. Franciszek Adach z Lublina, Ks. Józef Matusz z Przemyśla, Ks. Marjan Gniazdowski z Warszawy, Ks. Jan Tomala z Królewskiej Huty, p. Wanda Fuxówna z Tarnowa, p. Stefanja Morawcowa z Płocka.

Komisja rewizyjna: Ks. Józef Schulz z Poznania, p. Dyr. Mieczysław Bogajski z Poznania, zastępca p. Dyr. Jan Woźnicki z Poznania.

Komisja główna: Ks. Józef Strojnowski z Płocka, Ks. Aleksander Rogóż z Tarnowa, Ks. Leopold Biłko z Poznania.

10. *Rady związkowe, ich znaczenie i działalność.* — Ref. wygłasza Ks. Sekretarz Jeneralny Schulz z Poznania. Przyjęto następującą rezolucję:

„Zważywszy, że wszystkie Związki zaczęły już pracować według nowych ustaw, zjazd rady naczelnej zwraca szczególną uwagę na to, by rady związkowe podjęły i rozwinęły jaknajwydatniejszą swą działalność zgodnie z przepisami ustaw związkowych."

11. *Jaki typ Polaka - katolika jest celem naszej akcji.* — Referat wygłasza p. prof. Gołąb. Przyjęto proponowaną przez niego następującą rezolucję:

„Zjazd rady naczelnej Zjednoczenia Młodzieży Polskiej, — świadom przełomowego znaczenia momentów wychowawczych w pracy nad młodzieżą i uznając nieodzowną potrzebę wytworzenia w Stowarzyszeniach Młodzieży Polskiej wybitnego typu katolika Polaka i katoliczki Polki, — zwraca się do tychże Stowarzyszeń ze szczerym apelem, by w całej swej pracy oświatowo-wychowawczej zdążały świadomie i nieustannie do wychowania własnych członków na katolików i katoliczki z przekonania i życia, świadomych i świadome swego zadania i obowiązków katolickich, umiejących stawać karnie w obronie zasady katolickiej, — apostołów i apostołki, szermierzy i szermierki tejże zasady na całej linji życia prywatnego i publicznego, — oraz na Polaków i Polki w duchu na wskroś narodowym, polskim, o nieprzeciętnej samodzielności życiowej, o rzetelnem poczuciu zgody i harmonji społecznej, o niepoślednim zmyśle ofiarności obywatelskiej

w duchu praworządności, o gruntownym nałogu pracy i głębokiem poczuciu ładu i porządku społeczno-państwowego."

12. *Zakończenie.* Po przeczytaniu i przyjęciu protokółu zamknięto obrady.

B) ORGANY RADY NACZELNEJ.

Zgodnie z ustawami rada naczelna może część swych kompetencyj przelać na prezesa, prezydjum i wybrane przez siebie dalsze organy. Omówimy po krótce ich działalność.

1. *Prezes* rady naczelnej. Jest nim od roku 1919 bez przerwy Ks. Kanonik Strojnowski, sekretarz jeneralny Związku Młodzieży Polskiej w Płocku. Przewodniczył na zjazdach rady naczelnej i na posiedzeniu prezydjum, porozumiewał się z zarządem.

2. *Prezydjum rady naczelnej* odbyło posiedzenie dnia 19 sierpnia 1926 w Wejherowie. Obecni byli Ks. Strojnowski, p. Orłowska, p. Gołąb i Ks. Bagiński. Zarząd był reprezentowany w osobie Ks. Dyr. Biłki Powzięto następującą uchwałę: „Nawiązując do uchwały prezydjum rady naczelnej z dnia 24 lipca 1925 r. uchwala się, że przy obliczaniu głosów przysługujących Związkom na radzie naczelnej, nie należy brać w rachubę członków Stowarzyszeń mieszanych."

3. *Sąd naczelny* w roku sprawozdawczym nie miał do rozstrzygnięcia żadnych spraw, posiedzenia żadnego nie odbył.

4. *Komisja rewizyjna odbyła* posiedzenie dnia 30 lipca 1926. Obecni byli Ks. Kan. Józef Schulz i p. Dyr. Mieczysław Bogajski. Komisja zbadała księgi i bilanse Zjednoczenia, jak to wynika z sprawozdania finasowego.

5. *Komisja główna* (matka) zebrała się dnia 19 sierpnia celem przygotowania listy kandydatów na mające się odbyć wybory. Obecni byli Ks. Strojnowski i Ks. Biłko.

III.
Działalność zarządu.

Skład zarządu. Członkami zarządu, wybranymi przez zjazd rady naczelnej na czas nieograniczony są Ks. Walerjan Adamski (od roku 1919), Ks. Leopold Biłko (od roku 1922), zastępcą jest Ks. Ludwik Jarosz (od roku 1919). *Podział pracy* członków zarządu w roku sprawozdawczym był następujący: Ks. Walerjan Adamski załatwiał sprawy naukowe, sprawy kursów, sprawy prawnicze (regulaminów), sprawozdawcze i finansowe Zjednoczenia Młodzieży Polskiej. Od 1 kwietnia Ks. Adamski szczególnie intensywnie zajmuje się pisaniem podręczników socjologji praktycznej i zasad pracy społecznej. Jest prezesem rady nadzorczej Spółki Akcyjnej „Ostoja" i zastępcą kierownika Spółki Zjednoczenia Młodzieży T. z o. p. — Ks. Leopold Biłko objął ogólne kierownictwo Zjednoczenia, wszelkie sprawy organizacyjne, wydawnicze, jest redaktorem „Kierownika Stowarzyszeń Młodzieży" i „Przyjaciela Młodzieży". Jest czynnym członkiem zarządu Spółki Akcyjnej „Ostoi". — Ks. Jarosz jako zastępca członka zarządu, będąc w głównym urzędzie sekretarzem jeneralnym Związku Młodzieży Polskiej Męskiej w Poznaniu — bezpośrednio w pracy zarządu nie brał udziału, zastępując jedynie wrazie potrzeby członków zarządu i biorąc udział w ważniejszych konferencjach zarządowych.

Stałymi współpracownikami zarządu w roku sprawozdawczym byli: 1) p. Felicja Żurowska, kierowniczka działu wydawniczego Spółki Akcyjnej „Ostoi" i sekretarka Zjednoczenia, 2) p. Czesława Wolniewiczówna, redaktorka „Młodej Polki" i sekretarka Zjednoczenia, 3) Ks. Prob. Henryk Szuman z Nawry, woj. pomorskie, redaktor „Małego Światka", 4) p. Porucznik Felicjan Gilewski, kierownik wydziału wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego, który jednakże już 1 lipca ustąpił, gdyż został powołany do wojska, 5) od 1 lipca p. Eugenjusz Jelonek z Kra-

kowa, współpracownik działu wydawniczego Spółki Akcyjnej „Ostoi". 6) Technicznym pracownikiem Zjednoczenia był p. Franciszek Heller, który opuścił stanowisko dnia 15. 12. 1926. Po nim objęła ten urząd p. Helena Zywertówna.

Przejściową pomocą w pracach biurowych służyła p. Helena Lierschówna oraz pracownicy Spółki Akcyjnej „Ostoi". Rewizorem księgowości był nadal p. Ludwik Richter.

Do załatwiania poszczególnych spraw i czynności Zjednoczenie *delegowało* różne osoby, stało się to w 108 wypadkach. Chodziło tu o wizytacje, konferencje z władzami i organizacjami. Delegatami byli: Ks. Walerjan Adamski (17 razy), Ks. Leopold Biłko (47 razy), Ks. Jarosz (8 razy), p. Wolniewiczówna (19 razy), p. Żurowska (7 razy), p. Gilewski (4 razy), p. Gołąb (2 razy), Ks. Rogóż z Tarnowa (2 razy), Ks. Antoni Piotrowski (1 raz), p. Bujakiewicz (1 raz).

Pomocą służył także Zjednoczeniu komitet organizacyjny Szkoły Społecznej wraz z jego prelegentami przy urządzaniu kursu dla pracowników związkowych, o czem poniżej będzie jeszcze mowa. Pozatem zarząd Zjednoczenia w szeregu spraw zasięgał nieraz rady różnych fachowców - społeczników.

Za tę życzliwą współpracę zarząd składa niniejszem serdeczne podziękowanie.

A. DZIAŁALNOŚĆ WEWNĘTRZNA ZJEDNOCZENIA.

a) Działalność biurowa.

1. *Dział korespondencyj* wykazuje następujące cyfry: w rubryce wpływów 2309, w rubryce listów wysłanych 974, w czem nie liczymy okólników i listów wysłanych masowo. Do Związków wysłano w roku sprawozdawczym 17, nieraz obszernych okólników, pisanych na maszynie. Należy także uwzględnić, że obszerna korespondencja S. A. „Ostoi", w liczbie 12.204 w wielkiej mierze także odnosiła się do spraw Zjednoczenia zwłaszcza wydawniczych. Udzielano także licznych informacyj ustnych, czy to w biurze, czy to poza biurem, których nie zliczano. Informacje ustne i listowne odnosiły się do wszystkich dziedzin działalności Zjednoczenia, Związków i Stowarzyszeń. Ze względu na oszczędność czasu i pieniędzy oraz ze względu na gruntowność załatwienia spraw, wszelkie wyjazdy i konferencje starano się należycie przygotować pisemnie.

2. *Działalność prawnicza* Ze względu na sytuację ogólną organizacje społeczne w Polsce natrafiają na bezustanne trudności organizacyjne, prawne i regulaminowe. Z wzrostem organizacji naszej coraz większa wskazana jest ścisłość w załatwianiu spraw. To też w tym kierunku w roku sprawozdawczym dużo poczyniono wysiłków, jak o tem świadczą okólniki Zjednoczenia, korespondencje, czasopisma, a przedewszystkiem regulaminy. Zarząd Zjednoczenia, uwzględniając opinję zjazdu sekretarzy jeneralnych z lutego 1926 r. opracował i ogłosił w „Kierowniku Stowarzyszeń Młodzieży" (r. 1926, str. 74) regulamin ramowy dla kółek stowarzyszeniowych, regulamin dla kółek wychowania fizycznego (str. 76) i regulamin dla kółek abstynenckich (str. 76). Regulamin odznaki wychowania fizycznego, którego projekt wydrukowano w Kierowniku (str. 68) ze względu na zawieszenie wydziału wychowania fizycznego nie został jeszcze oficjalnie ogłoszony.

Opracowany przez specjalną komisję rady naczelnej regulamin dla mundurków i odznak został w roku sprawozdawczym przez zarząd Zjednoczenia wykończony i ogłoszony w osobnych broszurkach dla młodzieży męskiej i żeńskiej.

Na podstawie opinji zjazdu sekretarzy jeneralnych w sierpniu 1926 roku opracował i ogłosił zarząd Zjednoczenia regulamin zjazdów sekretarzy jeneralnych, a oprócz tego także regulamin dla okręgów (opracował Ks. Jarosz).

Prócz tego przygotowano i wydrukowano w „Kierowniku" projekty regulaminów: kasy oszczędności (str. 153), kasy zapomogowej (posagowej) (str. 180), kółka misyjnego (str. 250), sądu honorowego (str. 275).

W sprawie legalizacji Związków i Stowarzyszeń odbyto w roku sprawozdawczym kilka konferencyj w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, czyniąc równocześnie starania, aby przyspieszyć wydanie jednolitej ustawy państwowej o zrzeszeniach.

3. *Sprawy wydawnicze* załatwiało Zjednoczenie nadal w ścisłem porozumieniu z Spółką Akcyjną „Ostoją". Zjednoczenie samo wydało w roku sprawozdawczym nowy formularz p. t. „Sprawozdanie Związku Młodzieży Polskiej". Artykuły przeznaczone dla patronatów umieszczało Zjednoczenie w „Przewodniku Społecznym" (Poznań, Podgórna 12 b).

Gdy sytuacja finansowa i ekonomiczna zaczęła się polepszać, Zjednoczenie rozpoczęło także propagandę za abonamentem obowiązkowym czasopism Zjednoczenia.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę na to, że prawie wszystkie Związki wydawały swoje okólniki drukowane, a czasem także mniejsze wydawnictwa o charakterze lokalnym i specjalnym.

4. *Działalność sprawozdawcza.* Zarząd Zjednoczenia kładł wielki nacisk na to, aby członków Zjednoczenia informować o stanie pracy Zjednoczenia. W tym celu kilka razy do roku w okólnikach Zjednoczenia do Związków ogłaszano kronikę z działalności Zjednoczenia. W roku sprawozdawczym Zjednoczenie po raz pierwszy wydało osobne drukowane sprawozdanie p. t. VII. Sprawozdanie Zjednoczenia Młodzieży Polskiej za rok 1925. Najważniejsze dane z życia Zjednoczenia i Związków podawano w czasopismach Zjednoczenia, a także w prasie codziennej, zwłaszcza z okazji dnia propagandy.

5. *Konferencje biurowe* odbywały się dość często, konferencje zarządu zwykle codziennie. Z ważniejszych konferencyj biurowych spisywano protokóły.

6. *Odznaki i mundurki.* W roku sprawozdawczym, w lutym, wykończono po dłuższych przygotowaniach wzory odznak. W porównaniu z innemi odznakami nasze były stosunkowo bardzo tanie. Cenę męskich odznak naznaczono na 1.80 zł. Cenę żeńskich na 1.60 zł. Wzory mundurków rozesłano w lipcu. Wzory dystynkcyj organizacyjnych i służbowych rozesłano dnia 10 września.

7. *Bibljoteka Zjednoczenia* w roku sprawozdawczym powiększyła się o szereg dzieł. Zakupiono ich za 299,26 zł. Drogą wymiany i tytułem egzemplarzy recenzyjnych dla czasopism oraz drogą podarunków wpłynął także szereg książek a zwłaszcza czasopism. Czasopism polskich otrzymywało Zjednoczenie 102, zagranicznych 56.

B. DZIAŁALNOŚĆ POZABIUROWA.

1. *Zjazdy sekretarzy jeneralnych* w roku sprawozdawczym odbyły się 2.

Pierwszy odbył się w Poznaniu w dniach od 23 — 25 lutego 1926 r. Po zagajeniu przez Ks. Dyr. Biłkę i wyborze prezydjum zjazdu zebrani podzielili się na dwie komisje zgodnie z przewidzianym porządkiem obrad. Zjazd zaszczycił swą obecnością Ks. Biskup Łukomski z Poznania. Na zjeździe omawiano nastę-

pujące sprawy, streszczając zwykle referaty w odpowiedniej rezolucji:

1. Organizacja akcji abstynenckiej w Stowarzyszeniach, w Związkach i Zjednoczeniu Młodzieży Polskiej. — Ref. Ks. Gałdyński z Poznania.

2. Jak przeprowadzić reorganizację wzgl. najważniejsze ulepszenia w biurowości sekretarjatów jeneralnych. — Ref. Ks. Walerjan Adamski.

3. Projekt wprowadzenia odznaki sportowej Zjednoczenia Młodzieży Polskiej. — Ref. p. Por. Gilewski.

4. Zjazd rady naczelnej 1926. — Ref. Ks. Żynda z Wąbrzeźna.

5. Kupieckie przeprowadzenie sprawy odznak i mundurków. — Ref. p. Por. Gilewski.

6. Postulaty, które należy uwzględnić przy urządzaniu zjazdów delegowanych zwłaszcza w roku 1926. — Ref. Ks. Jarosz.

7. Pogląd na polskie organizacje rolnicze i ziemiańskie z szczególnem uwzględnieniem ich stosunku do Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej. — Ref. za nieobecnego z powodu choroby prelegenta Ks. Dyr. Biłko.

8. Święto młodzieży żeńskiej. — Ref. Ks. Sekretarz Jeneralny Schulz.

9. Plany dotyczące działalności wydawniczej Zjednoczenia Młodzieży Polskiej. — Ref. Ks. Biłko.

10. Wzorowy regulamin ramowy dla kółek stowarzyszeniowych. — Ref. Ks. W. Adamski.

11. Regulamin kółka wychowania fizycznego S. M. P. — Ref. p. Por. Gilewski.

12. Regulamin dla kółka abstynenckiego. — Ref. na plenum w zastępstwie nieobecnego referenta Ks. W. Adamski.

13. Nowy sposób dostarczania Związkom przez „Ostoję" wydawnictw Zjednoczenia M. P. — Ref. Ks. Biłko.

14. Doświadczenia dotychczasowe i plany na przyszłość w akcji prasowej Związków M. P. zwłaszcza z okazji święta młodzieży. — Ref. Ks. Rogóż z Tarnowa, koreferuje Ks. Biłko.

Drugi zjazd sekretarzy jeneralnych odbył się w Wejherowie dnia 17 i 18 sierpnia 1926 r. Zjazd zagaja Ks. Dyr. Biłko.

Celem przygotowania niektórych punktów podzielili się uczestnicy na dwie komisje. Po wyborze prezydjum zjazdu omówiono następujące sprawy, przyjmując odpowiednie rezolucje.

1. Stanowisko i zadania naszej organizacji w chwili obecnej. — Ref. Ks. Biłko.

2. Przygotowanie kierowników związkowych. — Ref. Ks. W. Adamski.

3. Praca i plany działu wydawniczego. — Ref. p. Żurowska.

4. O finansowe podstawy Związku. — Ref. Ks. W. Adamski.

5. Akcja prasowa w związku z świętem młodzieży. — Ref. Ks. Biłko.

6. Czasopisma organizacyjne i ich rozpowszechnianie. — Ref. Ks. Biłko.

7. Specjalne postulaty i sprawy młodzieży męskiej. — Ref. Ks. Jarosz z Poznania.

8. Specjalne postulaty i sprawy młodzieży żeńskiej. — Ref. p. Wolniewiczówna.

9. Regulamin zjazdów sekretarzy jeneralnych. — Ref. Ks. Schulz z Poznania.

10. Zlot młodzieży żeńskiej w r. 1927. — Ref. p. Wolniewiczówna.

11. Zjazd rady naczelnej i sekretarzy jeneralnych w r. 1927. — Ref. Ks. W. Adamski.

12. Kwestja mniejszości narodowych i wyznaniowych w Stowarzyszeniach M. P. — Ref. Ks. Biłko.

13. Regulamin dla okręgów. — Ref. Ks. Jarosz z Poznania.

14. Sprawa sztandarów naszej organizacji, regulamin sztandaru. — Ref. p. Ozdowska z Poznania. Decyzję w tej sprawie odłożono do następnego zjazdu sekretarzy jeneralnych.

Odpisy protokółów zjazdów sekretarzy jeneralnych wysłano do wszystkich Związków.

2. *Zloty.* Zlot ogólnopolski w roku sprawozdawczym nie był planowany tem więcej, że przewidziane były w Rostkowie uroczystości w związku z przewiezieniem relikwij św. Stanisława Kostki w sierpniu 1926. W uroczystości tej, którą urządzał Związek płocki brała udział młodzież z całej Polski. Zjednoczenie reprezentował tam Ks. Dyrektor Biłko.

3. *Kursy.* Już w roku 1925 przygotowano większy kurs dla pracowników związkowych. Po dłuższych przygotowaniach odbył się ten kurs w czasie od 21 stycznia do 25 lutego 1926 r. Przygotowaniem kursu zajęło się Zjednoczenie, kierownictwo kursu objął Ks. Dr. Edward Kozłowski. Wykłady i niektóre ćwiczenia odbyły się w lokalach Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu.

Pozatem ćwiczenia praktyczne odbyły się w biurach Związku Młodzieży Polskiej, Związku Młodych Polek, Związku Robotników, Związku Kobiet Pracujących, w Katolickim Związku Polek, w Zjednoczeniu, Spółce Akcyjnej „Ostoi", w kancelarji prywatnej Ks. W. Adamskiego. Uczestnicy kursu zwiedzili kilka instytucyj społecznych. Odbyło się kilka pogadanek towarzyskich, celem wzajemnego poznania się. Kursiści uczestniczyli także w zjeździe sekretarzy jeneralnych.

Ogółem uczestników kursu było 32. Prelegentami kursu byli: Ks. Dr. E. Kozłowski, Ks. Dyr. W. Adamski, Ks. Dyr. Biłko, Ks. Sekr. Jen. Jarosz, Ks. Kan. Dymek, Ks. Kan. Schulz, Ks. Patron Stanisław Adamski, Ks. Prałat Prądzyński, p. Rzepecka, Ks. Dyr. Ludwiczak. Ks. Sekr. Jen. Gałdyński, Ks. Sekr. Jen. Michałowicz.

4. *Wizytacje.* W roku sprawozdawczym Zjednoczenie wizytowało głównie zjazdy delegowanych. Ogółem delegaci Zjednoczenia uczestniczyli w 19 zjazdach delegowanych i to w 10 zjazdach młodzieży męskiej i 9 zjazdach młodzieży żeńskiej. Wizytacje i konferencje z sekretarzami jeneralnymi odbyły się w 12 wypadkach. Wizytacje rad związkowych i biur związkowych w roku sprawozdawczym nie odbyły się wcale. Jedynie na zjeździe rady naczelnej w Wejherowie starano się przez referat i odpowiednią rezolucję ożywić przewidzianą ustawami działalność rad związkowych. Okazyjnie odbyły się konferencje z prezesami rad związkowych.

5. *Pomocy* udzielano Związkom przez wyjazdy delegatów i prelegentów Zjednoczenia. Przedstawiciele Zjednoczenia brali udział w zjazdach Ks. Ks. patronów, w kursach dla zarządu i w zlotach związkowych i to w 38 wypadkach. W urządzeniach innych t. j. niezwiązkowych delegaci Zjednoczenia pomagali tylko okazyjnie i prywatnie.

6. *Obozy letnie* urządzały w roku sprawozdawczym tylko Związki, Zjednoczenie samo obozów letnich względnie kolonij dla braku funduszy nie mogło urządzić.

B. DZIAŁALNOŚĆ ZEWNĘTRZNA ZJEDNOCZENIA.

a) Pozyskiwanie członków i sympatyków.

1. *Przygotowanie i przyjęcie nowych członków.* Z 1-szym stycznia 1926 należało do Zjednoczenia 17 Związków, jak wyka-

zuje VII. Sprawozdanie. W roku sprawozdawczym przyjęto do Zjednoczenia ogółem 6 Związków: 1. Wilno, Związek Młodzieży Polskiej (11 sierpnia), 2. Tarnów, Związek Młodzieży Polskiej Żeńskiej (11 sierpnia), 3. Kraków, Związek Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Żeńskiej Archidjecezji Krakowskiej (14 września), 4. Częstochowa, Związek Młodzieży Polskiej Męskiej (8 listopada), 5. Łódź, Związek Młodzieży Polskiej (8 listopada), 6. Częstochowa, Związek Młodzieży Polskiej Żeńskiej (18 listopada).

W roku sprawozdawczym powstały sekretarjaty jeneralne dla spraw młodzieży pozaszkolnej w Kowlu, gdzie został sekretarzem jeneralnym Ks. Jarosiewicz i w Pińsku, gdzie został sekretarzem jeneralnym Ks. Pawłowski. Tym sposobem w roku 1926 we wszystkich diecezjach Polski istniały Związki lub sekretarjaty.

2. *Propaganda ogólna.* W roku sprawozdawczym Zjednoczenie wydało broszurkę Ks. Walerjana Adamskiego p. t. Zjednoczenie Młodzieży Polskiej, kilka uwag o ustroju i działalności. Dniem propagandy była dla Zjednoczenia i Związków wszystkich, także żeńskich, uroczystość św. Stanisława Kostki, już od szeregu lat przez organizację naszą szczególnie obchodzona. W roku sprawozdawczym odbyła się po raz drugi wielka kampanja prasowa, którą przygotowano już kilka miesięcy przedtem. Zjednoczenie postarało się o szereg artykułów dotyczących młodzieży, a Związki nawiązały kontakt z miejscową prasą. Szczególnie dobrze udała się kampanja prasowa w prasie poznańskiej, krakowskiej, katowickiej.

Również z okazji zjazdu rady naczelnej w Wejherowie, zwłaszcza prasa pomorska, poświęciła kilka artykułów naszej organizacji. Także kilka Związków korzystało z swych zjazdów delegowanych, aby poinformować społeczeństwo o naszej organizacji.

b) Stosunek do władz i organizacyj.

1. *Władze kościelne.* Zjednoczenie jest w ścisłym kontakcie z Episkopatem Polski, a mianowicie z jego delegatem, należącym także do rady naczelnej. Delegatem był do 13 lutego 1926 J. E. Ks. Kardynał Dr. Edmund Dalbor, niestety zmarł przedwcześnie właśnie w czasie kursu dla pracowników związkowych. To też przedstawiciele wszystkich diecezyj uczestniczyli w uroczystościach pogrzebowych tak w Poznaniu jak i w Gnieźnie. Obradu-

jący w początkach marca zjazd Episkopatu wybrał jako delegatów swoich dla spraw Zjednoczenia Ks. Biskupa Dr. Hlonda z Katowic i Ks. Biskupa Łukomskiego z Poznania, z którymi zarząd omawiał zwłaszcza sprawę stosunku Zjednoczenia do Episkopatu i Biskupów oraz sposób ujęcia tego stosunku przy następnej reformie ustaw. Dnia 24 czerwca został Ks. Biskup Dr. Hlond powołany na stolicę prymasowską i objął czynności delegata Episkopatu.

Także z innymi Księżmi - Biskupami utrzymywało Zjednoczenie bezpośredni kontakt, mianowicie z okazji zjazdów i wizytacyj. Do J. E. Nuncjusza Apostolskiego zjazd rady naczelnej w Wejherowie wysłał telegram hołdowniczy dla Ojca św.

2. *Władze państwowe.* Zjednoczenie utrzymywało kontakt z centralnemi władzami państwowemi. Zjazd rady naczelnej w Wejherowie wysłał do Prezydenta Rzeczypospolitej telegram hołdowniczy. Najwięcej komunikowało się Zjednoczenie z Ministerstwem Spraw Wojskowych ze względu na wychowanie fizyczne i przysposobienie wojskowe, jak o tem w części programowej będzie obszerniej mowa. Również porozumiewało się Zjednoczenie z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i to w sprawach legalizacji ustaw i w sprawie ustawy państwowej o zrzeszeniach. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego reskryptem ministra powołało Ks. Walerjana Adamskiego do Państwowej Rady Wychowania Fizycznego. Rada ta odbyła jedno posiedzenie, w którem Ks. Walerjan Adamski także uczestniczył. Korespondowano także z Ministerstwem Rolnictwa i Dóbr Państwowych celem uzyskania udogodnień i subwencji.

Sprawozdania za rok 1925 wysłano do wszystkich Ministerstw i władz, a także do ambasad i ważniejszych konsulatów.

3. *Organizacje społeczne.* Zjednoczenie utrzymywało kontakt z szeregiem organizacyj mianowicie takiemi, które obejmowały kilka województw. Najwięcej komunikowało się Zjednoczenie z Centralnem Towarzystwem Rolniczem w Warszawie. Delegatem C. T. R. do rady naczelnej Zjednoczenia jest nadal p. Bogdan Wieliczko, który też brał udział w obradach rady naczelnej w Wejherowie. C. T. R. udzieliło udogodnień naszej organizacji w formie zniżki przy abonowaniu „Gazety Gospodarskiej". Poza tem Zjednoczenie porozumiewało się jeszcze ustnie lub pisemnie z następującemi organizacjami: Polska Macierz Szkolna, Warsza-

wa — Towarzystwo Szkoły Ludowej, Kraków — Tow. Czytelni Ludowych, Poznań — Związek Harcerstwa Polskiego, Warszawa — Komitet Stowarzyszeń Przysposobienia Wojskowego, Warszawa — Komitet Społeczny Przysposobienia Rezerw Kobiecych, Warszawa.

4. *Organizacje młodzieży zagranicą.* Zjednoczenie należy do międzynarodowej organizacji młodzieży katolickiej w Rzymie. Nazwa oficjalna tej organizacji jest następująca: Opera Dei Congressi Internazionali Della Gioventù Cattolica, Segretariato Internazionale Roma — Piazza S. Agostino N. 20. — A. Z organizacją tą Zjednoczenie kilkakrotnie korespondowało.

W ciągu roku sprawozdawczego odbył się w Luxemburgu międzynarodowy kongres organizacyj katolickiej młodzieży żeńskiej. O kongresie tym Zjednoczenia nie powiadomiono. Zjednoczenie w ciągu roku usiłowało nawiązać kontakt z nowo powstałą tam organizację międzynarodową, która pod koniec roku sprawozdawczego miała siedzibę swą w Gandawie.

5. *Młodzież polska zagranicą.* Łączność z organizacjami młodzieży polskiej zagranicą nie była w roku sprawozdawczym zbyt silną. Zjednoczenie popierało organizacje te wedle sił i możności.

IV.
Działalność programowa.

Chcąc należycie ocenić działalność programową Zjednoczenia Młodzieży Polskiej należy uświadomić sobie, że Zjednoczenie jest federacją Związków Młodzieży Polskiej, które znowu są federacjami Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej. Trójstopniowy ten charakter organizacji ma to do siebie, że jasno rozgranicza zadania, kompetencje i odpowiedzialność poszczególnych stopni organizacyjnych. Pełny i dokładny obraz działalności programowej całej naszej organizacji dałoby zaznajomienie się ze sprawozdaniem Zjednoczenia, Związków i Stowarzyszeń. W niniejszem sprawozdaniu oświetlamy prawie tylko zadania programowe Zjednoczenia. Przegląd pracy Związków staje się coraz więcej dostępnym ogółowi z tego powodu, że obecnie prawie wszystkie Związki wydają swoje drukowane okólniki i sprawozdania roczne, przeważnie w osobnych broszurkach. Najtrudniej oczywiście ocenić pracę Stowarzyszeń, które z natury rzeczy tylko wyjątkowo wydają drukiem sprawozdania z swej działalności.

Zjednoczenie oddziałuje na całą organizację i na wszystkie jej stopnie organizacyjne bezpośrednio. Dzieje się to przedewszystkiem przez działalność prawną, ustawodawczą i regulaminową. Ustawy, a poniekąd i regulaminy Zjednoczenia, Związków i Stowarzyszeń uchwala rada naczelna Zjednoczenia Młodzieży Polskiej. Regulaminy wydaje także zarząd Zjednoczenia zwykle po przedyskutowaniu sprawy na zjazdach sekretarzy jeneralnych. Interpretacja ustaw i regulaminów w pierwszej instancji należy do zarządu Zjednoczenia, który zarazem czuwa nad tem, aby działalność całej organizacji szła w kierunku prawodawstwa Zjednoczenia. Prócz tego wielki wpływ na całą organizację ma oddziaływanie *moralne* Zjednoczenia. Do tego celu służą wielkie zloty ogólnokrajowe, wspólne odznaki i dystynkcje oraz mundurki, wspólne uroczystości a przedewszystkiem wydawnictwa Zjednoczenia tak perjodyczne jak i książkowe.

Oddziaływanie na poszczególne stopnie organizacyjne zaznacza się przedewszystkiem w stosunku do *Związków*. Zjednoczenie odziałuje różnemi drogami na władze Związku, zjazdy delegowanych, rady związkowe i zarządy. Wizytacje, okólniki do Związków, kursy dla pracowników związkowych, zjazdy sekretarzy jeneralnych są tu głównemi środkami bezpośredniego oddziaływania.

Także na *Stowarzyszenia* oddziałuje Zjednoczenie bezpośrednio, głównie przez czasopisma swoje, przez wydawnictwa książkowe, druki i formularze a także przez zjazdy, zloty, kursy itd.

Nawet na *młodzież* samą oddziałuje Zjednoczenie bezpośrednio, przedewszystkiem przez czasopisma dla członków „Przyjaciela Młodzieży" i „Młodą Polkę" a także przez cały szereg wydawnictw przeznaczonych dla młodzieży samej.

Wreszcie Zjednoczenie oddziałuje na całe *społeczeństwo* za pośrednictwem propagandy w prasie codziennej, przez rozsyłanie sprawozdania Zjednoczenia i poniekąd przez własną prasę, która rozchodzi się także do ważniejszych organów prasy polskiej i do szeregu abonentów prywatnych. Pośrednio oddziałuje Zjednoczenie na społeczeństwo także przez Związki, Stowarzyszenia i przez młodzież samą.

Poniżej podajemy zadania Stowarzyszeń wymienione w art. 3 ustawy Stowarzyszeń, zaznaczając, co w roku sprawozdawczym Zjednoczenie zdziałało w dziedzinach poszczególnych zadań.

1. *Wykształcenie i wychowanie religijne.* Okólniki Zjednoczenia wysyłane do Związków na sprawę tę nieraz zwracały uwagę, podając także praktyczne wskazówki. W szczególności zainteresowano Związki w tym kierunku, aby na zjazdach delegowanych 1926 r. były wygłaszane referaty w związku z zaprowadzonem nowo świętem Chrystusa Króla. Czasopisma Zjednoczenia w każdym prawie numerze uwzględniały sprawy religijne i moralne. Z ważniejszych artykułów wymieniamy następujące:

Kierownik Stow. Młodzieży: Zakładanie kółka misyjnego, Świetlane wzory, Na chwilę skupienia, Jak pracować w kółkach misyjnych, Chrystus Król, Św. Klara, Wieczór pasyjny, Wieczór marjański, W niedzielne popołudnia.

Przyjaciel Młodzieży: Chrystus — Król Zwycięzca, Chrystus — Król a jego rycerz, O wielką myśl, Święto Młodzieży, O relikwie św. Stanisława Kostki, Zrozumieć i bronić, Po 700 latach, Badacze

Pisma św., Czy Pan Bóg wie o wszystkiem, Klechy i mnichy, Dwie chwile.

„Młoda Polka“: Żywy Różaniec Panien a Stowarzyszenia, Fałszywy wstyd, Znamienny głos, Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus, Spełniajmy obowiązki, Gdzie prawda? Święto druchen, Alleluja, chwalmy Pana radujmy się! Zmartwychwstanie Pańskie, Rostkowskie uroczystości, Św. Franciszek z Assyżu, W roku jubileuszowym w Rzymie, Głos biskupa, Przestroga, U stóp tronu Chrystusa - Króla, Oblubienica Boga, Kobieta - Polka (10 życiorysów kobiet zasłużonych).

Mały Światek: Wystawa misyjna, Św. Teresa od Dzieciątka Jezus, Mali bohaterzy (2), O cudownym wizerunku Ukrzyżowanego w kościele katedralnym w Warszawie, Ku czci Marji, Krucjata eucharystyczna, Wspomnienia.... świętobliwej W. Malczewskiej..., Kaplica Ostrobramska w Wilnie, Małe seminarjum misyjne... w Sieradzu, Św. Franciszek, Korzystałeś z Miłościwego Lata?, Co możemy ofiarować Panu Jezusowi?

Z wydawnictw książkowych, dotyczących działu religijnego wyszły w roku sprawozdawczym: Ks. A. Rogóż, Dzieweczko wstań, nauki rekolekcyjne dla pozaszkolnej młodzieży żeńskiej; Eminus, Wielkanoc; I. Suszczyńska, Św. Teresa od Dzieciątka Jezus; Cz. Kędzierski, Św. Franciszek z Assyżu; Eremus, Św. Stanisław Kostka; Eremus, Chrystus Król; A. Huc, Dla Chrystusa; Ks. Moroń, Akademja papieska. Wydano nuty: Ks. J. Wiśniewski, Hymn papieski; Ks. J. Wiśniewski, Błogosław Boże; L. Ślaz: Deszcz róż; F. Nowowiejskiego: Chorąży niebieski, O przyczyń się, Króluj nam Chryste, Witaj Ojcze ukochany, Ojcze ubogich.

2. *Wyrobienie obywatelskie i społeczne.* Zadanie to spełniały Stowarzyszenia, Związki i Zjednoczenie wskazując z wielkim naciskiem na sprawę ścisłego przestrzegania zasad sprawności i łączności organizacyjnej oraz na sprawy narodowe i państwowe. Najważniejsze z tej dziedziny artykuły w czasopismach są następujące:

Kierownik Stow. Młodzieży: Z nowym rokiem, Zarządom do pamiętnika, Praca i znaczenie zastępów w Stowarzyszeniu, Sprawa kółek stowarzyszeniowych, Regulamin ramowy dla kółek stowarzyszeniowych, Odznaki organizacyjne, Na zjazdy delegowanych, Tłum a my, Kółka stowarzyszeniowe, Nasz obowiązek względem opinji publicznej, Razem czy osobno? Katolicka organizacja

młodzieży pozaszkolnej, Dziewczęta osobno! Zastępcy członków zarządu, Mundurki czy strój ludowy? Walne zebranie. O dokładne zestawienia, Porządek obrad walnego zebrania, Stanisław Staszic, Dlaczego i jak służyć Polsce, Bogactwa kopalniane Polski, Czworonożni mieszkańcy pól i lasów polskich, W obronie prawa, Tak nam dopomóż Bóg, O państwie i władzy państwowej, O polskich wadach narodowych, Znaczenie dostępu Polski do morza, Okruchy organizacyjne, Kącik dyskusyjny.

Przyjaciel Młodzieży: Ks. Stan. Staszic i jego dla nas wskazania, Gospodarcze odrodzenie Polski, Ślubujemy tobie, Polsko, Wobec wypadków politycznych, Poczucie odpowiedzialności, Naczelne hasło, Poszanowanie władz, Nowi koledzy, Co mówią mogiły, Stowarzyszenia baczność, Drogowskaz, Wierny przysiędze.

„Młoda Polka“: Na ostatniej placówce, Skarbonka i niezapominajka, Wobec wypadków politycznych, Przeciw rozstrojowi, Rocznica „Cudu nad Wisłą“, Pełnoletnia (3), Głos ze wsi, Gdzie są nasi rodzice? Do Was Najmilsze (wychodzące na roboty sezonowe), Doniosły oddźwięk, Ku rozwadze (2), Na dobie, Sprawie służ! Do druchen robotnic, wracających do kraju.

Mały Światek: Polska mowa, Kamień w Oliwie, O tem skąd się wzięła nazwa miasta Poznania, Poznajmy ziemię ojczystą, Ks. Stan. Staszic, Urszula Kochanowska, Z Kaszub i z Kujaw, Rejtan, Obchód 3-go maja w Nawrze, Z nad polskiego morza. Wielka rocznica.(T. Kościuszki), Do szkoły! Dobra Pani (W. Umińska).

Wydawnictwa książkowe: Ks. P. Wieczorek, Polska już wolna; W. Szalay - Groele, Dziewczęce marzenia, F. Żurowska, Konstytucja 3 maja; Ks. W. Adamski, Zjednoczenie Młodzieży Polskiej; Z. Ozdowska, Dla ciebie Polsko.

Ponadto należy tu wymienić druki organizacyjne, które podajemy poniżej, a które w wielkiej mierze ułatwiały Związkom i Stowarzyszeniom pracę nad urobieniem obywatelskiem.

3. *Krzewienie zasad samopomocy oraz etyki gospodarczej i zawodowej.* Młodzież stowarzyszona należy do wszystkich zawodów, dlatego artykuły w czasopismach omawiały tę dziedzinę albo z ogólnego punktu widzenia, albo w szczegółach, poświęcając uwagę szczególnie największym grupom młodzieży zorganizowanej, mianowicie młodzieży rolniczej i robotniczej. Wymieniamy najważniejsze artykuły:

Kierownik Stow. Młodzieży: Jak w SMP. zorganizować ruch oszczędnościowy, Jeszcze o pracy zawodowej dziewcząt, Korzystaj z czasu, Kasy oszczędności w Stowarzyszeniach, Kasy zapomogowe wzgl. posagowe, Chcę być bogatym, Druchny oszczędzajcie, Dziewczę polskie a praca zawodowa.

Przyjaciel Młodzieży: Wybór zawodu, Co to jest szczęście? (3), Typy, Miej w życiu myśl, Do czynu, Za młodu bracie, Przed wyborem zawodu, Szkoły rolnicze, Do uniwersytetu ludowego.

„Młoda Polka“: Zajęcia praktyczne (15), Słówko do wiejskich druchen, Pomysłowe kursy rolnicze (korespondencyjne), Pomorskie gospodarstwo mleczne, Korespondencyjne kursy pszczelnicze, Sprzedaż ziół leczniczych, Kursy wyrobu dywanów, Szkoła Gospodyń Wiejskich, Żeńskie szkoły rolnicze, Książki dla młodych gospodyń, Kursy w Uniwersytetach Ludowych, Wybór zawodu, Młodym gosposiom.

4. *Szerzenie wiadomości z dziedziny ogólnego wykształcenia.* Przedewszystkiem czasopisma Zjednoczenia poświęcały tej dziedzinie wiele uwagi, trudno tu podawać wszystkie artykuły, gdyż trzebaby było powtórzyć całe spisy roczników. Zjednoczenie bardzo starało się o ułatwienie zakładania bibljotek przez Stowarzyszenia. Kursy, urządzone przez Związki i Stowarzyszenia, ułatwiały zdobycie ogólnego wykształcenia. Literatura polska w tej dziedzinie jest dość liczna, to też Zjednoczenie nie potrzebowało kierować w tę stronę swojej działalności wydawniczej.

5. *Budzenie zrozumienia i zamiłowania do spraw kultury i sztuki.* Najważniejsze artykuły w czasopismach:

Kierownik Stow. Młodzieży: Sztuka wymowy, Jak urządzić i ozdobić „Ognisko"? Ogólne zasady charakteryzacji dla teatrów amatorskich, Przedstawienia na tle przyrody, Co urządzić w okresie świąt Bożego Narodzenia, Wartość i piękność kolęd, Drobne materjały, I ja coś powiem, Rubaszność na scenie, Kto najlepiej umebluje „Ognisko"?

Przyjaciel Młodzieży: Nad przepaścią, Legenda o nieznanym rybaku, Dwie chwile, Władysław Reymont, Jan Kasprowicz, Po latach pięćdziesięciu, Wiersze (35), Feljetony, opowiadania i urozmaicenia.

„Młoda Polka“: Czy wszystko wybaczyć? Zapustna ochota, Dziady wiosenne, Kwiaty, Mój pierwszy teatr, Wyjątek z „Chło-

pów“ Reymonta, Legendy, Wiersze (41), Jednoaktówka, Fragmenty sceniczne (5), Monologi (3), Jan Kasprowicz, Obrazki z przyrody, Pięćdziesięciolecie zgonu S. Goszczyńskiego, jego twórczość

Mały Światek: Jak założyliśmy bibljoteczkę? Opowiadania, teatrzyki, wiersze.

Wydawnictwa książkowe z tej dziedziny to dalszy ciąg Teatru dla młodzieży męskiej i żeńskiej oraz Bibljoteki Wieczornicowej, a nadto nuty.

Teatr dla młodzieży męskiej: Ks. Wieczorek P., Polska już wolna; Ks. Wieczorek P., Kominiarz i piekarz; Bydroń J., Bój o karczmę; Jabłoński M. Wszystko przez frak; Vico A., Katastrofa przed ożenkiem, Szukiewicz M., Kradzione nie tuczy.

Teatr dla młodzieży żeńskiej: Przyjemska H., Nowa przyjaźń, Szalay - Groele W., Dziewczęce marzenia; G. M. Gdzie szczęście? Dalecka W., Pięć i szósty; Ozdowska Z., Dla ciebe Polsko! Wolniewiczówna Cz., Sen wigilijny.

Bibljoteka Wieczornicowa: Ks. Moroń, Akademja papieska; Suszczyńska I., Św. Teresa od Dzieciątka Jezus; Eminus, Wielkanoc; R. J., Aleksander Fredro; Kędzierski Cz., Św. Franciszek z Assyżu; Eremus, Chrystus Król; Eremus, Św. Stanisław Kostka

Nuty: Ks. Wiśniewskiego J.: Hymn papieski, Błogosław Boże; Nowowiejskiego Feliksa: Chorąży niebieski, O przyczyń się, Króluj nam Chryste, Witaj Ojcze ukochany, Ojcze ubogich.

6. *Uprawianie i popieranie wychowania fizycznego.* Sprawie tej mogło Zjednoczenie poświęcić należytą uwagę w pierwszej połowie roku sprawozdawczego, ponieważ w tym czasie działał osobny wydział wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego pod kierownictwem p. Por. Felicjana Gilewskiego, dzięki poparciu M. S. Wojsk. W związku z wypadkimi majowemi działalność ta stała się słabszą, utrudniło ją zwłaszcza to, że kierownik wydziału musiał po skończeniu się urlopu powrócić do wojska. Sprawy w. f. omawiano kilkakrotnie szczegółowo na konferencjach, w których brali udział p. prof. Piasecki i p. ppułk. Sikorski, a następnie na zjeździe sekretarzy jeneralnych .Głównym przedmiotem obrad był regulamin Odznaki Sprawności Fizycznej Zjednoczenia Młodzieży Polskiej. Z powodu braku środków nie zdołano niestety wprowadzić odznaki wspomnianej w życie, ogło-

szono jedynie projekt regulaminu, który przynajmniej stał się wytyczną w pracach w. f. naszej organizacji. Pod koniec roku dzięki utworzeniu Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego działalność w dziedzinie w. f. zaczęła się ożywiać. Najważniejsze artykuły i wydawnictwa w tej sprawie są następujące:

Kierownik Stow. Młodzieży: O niektórych przyborach sportowych, O powszechnem uprawianiu ćwiczeń fizycznych, O metodę stosowania ćwiczeń fizycznych w S. M. P., Odznaka Sprawności Fizycznej, Regulamin Kółka Wychowania Fizycznego, Egzamin sprawności fizycznej, Przepisy dotyczace przeprowadzenia egzaminu sprawn. fiz. i sędziowania, Zadania i obowiązki naczelnika, Jak urządzić bieg drużynowy, Znaczenie ruchu dla człowieka, Serce a sport.

Przyjaciel Młodzieży: Odznaka Sprawności Fizycznej S. M. P., O sprawności fizycznej, Jak przygotować się do egzaminu O. S. F., Jak trenowałem skok wzwyż, Bieg rozstawny wzdłuż granicy polsko-sowieckiej, Sport w Stowarzyszeniach, Z dyskusji o regulaminie O. S. F. (2), O sposobach czyli stylach pływania, S. M. P. a przysposobienie wojskowe, Sukcesy jazdy polskiej zagranicą, Rozwój polskiej lekkiej atletyki, Sylwetki najwybitniejszych sportowców świata.

„Młoda Polka": Nie strońmy od gimnastyki, Wychowanie fizyczne (3), W zdrowem ciele zdrowy duch, Ćwiczenia cielesne, Moja wychowanka (6).

Wydawnictwa: Ks. Adamski W.-Waxman, Ćwiczenia fizyczne w S. M. P., wyd. II.; Ks. Adamski W.-Waxman, Palant; Ks. Adamski W.-Gilewski, Prawidła gier ruchowych, wyd. II.; Ks. Adamski W.-Gilewski, Pięstówka, wyd. II.; Ks. Adamski W.-Gilewski, Pogoń, wyd. II.; Ks. Adamski W.-Gilewski, Tamborino, wyd. II; Gilewski F., Piłka siatkowa; Gilewski F., Piłka koszykowa; Gilewski F., Walka narodów; Ks Adamski W., Wychowanie fizyczne w Seminarjach Duchownych.

7. *Działalność na polu społecznem i dobroczynnem.* Z pośród wielu kwestyj, które z tej dziedziny należałoby uwzględnić w naszej organizacji, ale na których przeprowadzenie dotychczas Zjednoczenie nie miało środków, — poświęcono znaczną uwagę spra-

wie alkoholizmu. Zagadnienie to przedyskutowano na zjeździe sekretarzy jeneralnych; ukazały się następujące artykuły i wydawnictwa:

Kierownik Stow. Młodzieży: Zakładajmy kółka abstynenckie, Regulamin Kółka Abstynenckiego, Udział młodzieży polskiej w walce o trzeźwość narodu, O skutkach alkoholizmu pod względem społecznym.

Przyjaciel Młodzieży: Pije Kuba do Jakóba, O skuteczne lekarstwo, Skutki pijaństwa.

Mały Światek: Przeciwalkoholowe związki dziatwy, Czy dzieci piją alkohol?

Ponadto wydano broszurę omawiającą konieczność i sposób zainteresowania kleryków sprawą społeczną — p. t.: Ks. Adamski W., Przygotowanie kleryków do pracy katolicko społecznej.

8. *Pielęgnowanie zdrowego życia towarzyskiego.* Dziedzina ta szczególnie ważną jest w organizacji młodzieży, Spokrewnioną jest z dziedziną kultury i sztuki oraz wychowania fizycznego. Praca Stowarzyszeń pod względem życia towarzyskiego nie natrafia na trudności, owszem nieraz Związki i Zjednoczenie muszą oddziaływać hamująco i czuwać nad tem, aby życie towarzyskie nie wybujało zanadto, lecz aby rozwijało się w zdrowym kierunku. Czasopisma Zjednoczenia i w tych sprawach zabierały głos. O sprawy życia towarzyskiego potrącało Zjednoczenie również w rozmaitych wydawnictwach książkowych starając się o to, aby życie towarzyskie w Stowarzyszeniach jak najwięcej pobudzało młodzież do zdrowego zmysłu familijnego, który niestety w ostatnich dziesiątkach lat tak wielkiego doznał uszczerbku. Jako wydawnictwo, mające łączności z tą dziedziną działalności należy wymienić zbiór pieśni, piosenek i utworów muzycznych pt. „Echo" w układzie na śpiew i fortepian; wyszły 4 nry. Wydano także w nowym (VII) nakładzie: X. W. A., Śpiewniczek kieszonkowy.

* * *

Sprawami politycznemi Zjednoczenie zupełnie się nie zajmowało, stosownie do art. 3 ustawy Stowarzyszeń. Pod tym względem Zjednoczenie zupełnie jest zgodne z zagranicznemi organizacjami młodzieży katolickiej. Akcja polityczna zupełnie z akcją

młodzieży nie da się pogodzić. Mieliśmy też w własnym kraju dowody na to, że organizacje młodzieży, będące na usługach partyj politycznych, wewnętrznie się zdezorganizowały i doszły prawie do rozbicia. Nawet prywatne przynależenie kierowników akcji młodzieży do stronnictw politycznych uważa Zjednoczenie za niemożliwe.

V.

Sprawozdanie finansowe.

Zjednoczenie Młodzieży Polskiej w roku sprawozdawczym po raz pierwszy stosować się mogło do budżetu uchwalonego w roku 1925. Porównanie budżetu i zamknięcia rachunków w końcu roku sprawozdawczego wykazuje, że życie znacznie odbiegło od przewidywań poprzedniego roku, chociaż wówczas zupełnie uzasadnionych i realnych. „Ostoja“ skutkiem nagłego i nieprzewidzianego zastoju finansowego, spowodowanego spadkiem złotego polskiego, w roku 1925 żadnej nie mogła wygospodarzyć dywidendy. Zarząd Zjednoczenia musiał sobie dać radę w inny sposób, aby działalność Zjednoczenia podtrzymać na pewnym chociaż najkonieczniejszym poziomie. Ministerstwo Spraw Wojskowych w roku sprawozdawczym udzieliło Zjednoczeniu tylko 5.700 zł. subwencji na cele wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego. N. N. udzielił Zjednoczeniu subwencji w sumie 2.130 zł. Różne mniejsze subwencje wyniosły 1073,15 zł.

Przy czytaniu sprawozdania finansowego należy uwzględnić że jak dotąd tak i nadal członkowie zarządu Zjednoczenia byli na budżecie bezpośrednim J. E. Ks. Prymasa Dr. Dalbora i jego następcy Ks. Prymasa Dr. Hlonda.

Wszytkim tym, którzy w roku sprawozdawczym subwencją dopomogli Zjednoczeniu na tem miejscu jak najszczersze składamy podziękowanie.

Poniżej podajemy zestawienie rachunków, które dają pogląd na obecny stan majątkowy Zjednoczenia i na gospodarkę majątkową i finansową w ciągu roku sprawozdawczego. Nadmieniamy, że komisja rewizyjna zbadała rachunki za rok sprawozdawczy 1926 dnia 1. 7. 1927.

A. BILANS BRUTTO ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY POLSKIEJ

per 31. XII. 1926 r.

	Obroty		Salda	
	Winien	Ma	Winien	Ma
Rachunek kapitału . . .		449 455,09		449 455,09
„ kasy	2 135,—	2 130,—	5,—	
„ banków . . .	3 187,84	2 766,46	421 38	
„ conto-corentu . .	9 691,08	107 205,03		97 513,95
„ akc. udziałów i efekt.	538 005,—		538 005,—	
„ kosztów administr. .	6 621,77	822,15	5 799,62	
„ propagandy i organ.	7 399,61	2 436,68	4 962,93	
„ ruchomości . .	2 043,25	15,—	2 028,25	
„ bibljoteki . . .	1 876,42		1 876,42	
„ subwencyj . . .	200,—	8 903,15		8 703,15
„ procentów i prow. .	147,30	17,96	129,34	
„ dywidendy . . .		55,75		55,75
„ różnych . . .	2 500,—		2 500,—	
	573 807,27	573 807,27	555,727,94	555 727,94

B. RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZJEDN. MŁODZ. POLSK.

per 31. XII. 1926 r.

Straty		Zyski	
Rk. akcyj, udziałów i ef.	402,—	Rk. subwencyj . . .	8 703,15
„ kosztów administrac.	5 799,62	„ dywidendy . . .	55,75
„ propagandy i organ.	4 962,93	„ procentów i prowizyj	17,96
„ ruchomości . .	176,85	Strata	5 369,55
„ bibljoteki . . .	157,71		
„ procentów i prowizyj	147,30		
„ różnych . . .	2 500,—		
	14 146,41		14 146,41

C. BILANS ZAMKNIĘCIA ZJEDNOCZENIA MŁODZ. POLSK.

per 31. XII. 1926 r.

Aktywa		Pasywa	
Rk. kasy	5,—	Rk. kapitału . . .	449 455,09
„ banków . . .	521,38	„ banków . . .	100,—
„ akcyj, udziałów i ef.	537 603,—	„ wierzycieli . . .	97 513,95
„ ruchomości . .	1 851,40		
„ bibljoteki . . .	1 718,71		
Strata	5 369,55		
—	547 069,04	—	547 069,04

Bilans oraz rachunek zysków i strat po porównaniu z księgami Zjednoczenia potwierdza

KOMISJA REWIZYJNA

(—) *J. Woźnicki.* (—) *M. Bogajski.* (—) *X. Józef Schulz.*

Poznań, dnia 1 lipca 1927 r.

BUDŻET ROCZNY I ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW ZA ROK 1926.

W roku 1925 uchwaliła rada naczelna budżet Zjednoczenia, który poniżej podajemy, dodając dla porównania tak zw. zamknięcie rachunków, z którego wynika, w jakiej mierze gospodarka finansowa Zjednoczenia w całym roku 1926 w rzeczywistości się ułożyła.

A. Dochody.	**Budżet.**		**Zamknięcie rachunków.**	
1. Składka zjednoczeniowa		1 200,—		130,—
2. Dywidendy:				
a) „Ostoi“	28 800,—			
b) innych Spółek	1 000,—	29 800,—	55,75	55,75
3. Procenty i prowizje		—,—		17,96
4. Organizacja i propaganda		—,—		2 306,68
5. Subwencje		5 000,—		8 903,15
6. Pożyczki		—,—		5 176,95
7. Różne:		4 000,—		
a) zwrot kosztów administracyjnych			822,15	
b) sprzedaż utensylij			15,—	837,15
		40 000,—		17 427,64

B. Rozchody.

1. Koszty administracyjne:				
a) pensje i świadcz. socjalne	13 800,—		6 037,—	
b) lokal, opał i światło	1 200,—		—,—	
c) poczta (porto, telegr. tel.)	1 200,—		376,87	
d) przybory pisemne i druki	1 200,—		152,34	
e) różne	—,—	17 400,—	55,56	6 621,77
2. Kredyty na wydawnictwa itd.		7 100,—		—,—
3. Procenty i prowizje		—,—		147,30
4. Organizacja i propaganda:				
a) organizacja i propaganda	5 000,—		5 404,41	
b) druk sprawozdania (I—VII)	4 000,—	9 000,—	1 995,20	7 399,61
5. Uzupełnienie utensylji		500,—		259 70
6. Uzupełnienie bibljoteki		1 000,—		299,26
7. Różne		5 000,—		2 700,—
		40 000,—		17 427,64

VI.

Program i budżet na rok 1927.

Przedłożony na zjeździe rady naczelnej w r. 1926.

W roku bieżącym (1926) sytuacja ogólna jeszcze jest bardzo chwiejna i nie wolna od niespodzianych skoków. Toteż układanie obecnie programu i budżetu na przyszłość jest rzeczą wielce problematyczną. Mimo to podajemy na obecnym zjeździe, zgodnie z wymaganiami ustaw, program i budżet na rok przyszły.

A) PROGRAM NA ROK 1927.

1. Pożądana byłaby rozbudowa prawnych podstaw Zjednoczenia Młodzieży Polskiej, co ewentualnie znajdzie wyraz w udoskonaleniu ustaw i w wydaniu szeregu regulaminów. Również byłyby pożądane liczniejsze wizytacje Związków, ale niestety i tutaj trudności finansowe będą wielką przeszkodą. Ważnem byłoby rozszerzenie działalności Zjednoczenia przez stworzenie specjalnych referatów lub nawet wydziałów. Jednakże nie wiemy, czy będzie możliwem powołać do życia chociażby zamknięty 1 lipca 1926 wydział wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

2. Korzystniej prawdopodobnie będzie się przedstawiała w roku 1927 działalność wydawnicza. Będzie ona się opierała prawie wyłącznie na siłach finansowych Spółki Akcyjnej „Ostoja". Zjednoczenie samo nie będzie mogło tutaj służyć pomocą finansową. W każdym razie cały szereg nowych, pożytecznych wydawnictw na przyszły rok jest przewidziany.

3. Zarząd Zjednoczenia przewiduje, że z końcem roku 1927 rozpocznie się szersza działalność kursowa mianowicie, jeżeli

nastąpi otwarcie Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu. Narazie są widoki, że w roku 1927 Szkoła zostanie uruchomioną.

4. Zjednoczenie będzie się starało, aby w roku 1927 udoskonalić propagandę ogólną na rzecz naszej organizacji. Zwłaszcza z okazji święta młodzieży męskiej (w listopadzie) zostanie przeprowadzona propaganda w prasie, dotycząca naszej organizacji.

5. W roku 1927 przewidziany jest kongres międzynarodowy katolickiej organizacji młodzieży męskiej, do której Zjednoczenie należy. Kongres ten wraz z pielgrzymką młodzieży odbyć się ma w Lourdes w wrześniu 1927 r. Zjednoczenie będzie dążyć do tego, aby tam także było reprezentowane.

6. Do nadzwyczajnych prac zaliczamy planowany na Zielone Świątki 1927 r. II Ogólnopolski Zlot Młodzieży Żeńskiej, mający się odbyć w Poznaniu. Podobnie jak dotychczasowe zloty, tak i ten zlot nie obciąży budżetu Zjednoczenia. Zloty, dające młodzieży duże korzyści, powinny się same opłacać.

B. BUDŻET NA ROK 1927.

W niniejszym budżecie uwzględniamy tylko pozycje zwyczajne, przewidziane na przyszły rok. Nadzwyczajne zaś wydatki przeważnie będą pokryte z własnych funduszy danych imprez tak, że nie wiele obciążą budżet roczny. Spłata długu w Spółce Akcyjnej „Ostoi" wynoszącego dnia 31. 12. 1926. pokaźną cyfrę 97 513,95 zł, według umowy z „Ostoją" nastąpi w miarę możności. Budżet na rok 1927 przewiduje zarząd Zjednoczenia w znacznie mniejszych rozmiarach aniżeli budżet na rok 1926. Główne bowiem źródło dochodów Zjednoczenia, którem jest „Ostoja", nie będzie mogło ze względu na ogólny zastój przekazać w roku 1927 znaczniejszych sum na cele Zjednoczenia w formie dywidendy. Z innych zaś stron według obecnej sytuacji nie mamy pewnych podstaw do przypuszczenia, że w roku 1927 przypadną nam w udziale nadzwyczajne dochody. To też z sytuacji dzisiejszej wynika, że Zjednoczenie w roku 1927 prawdopodobnie będzie musiało gospodarzyć oszczędniej aniżeli kiedykolwiek dawniej i zrezygnować z niejednej pracy, chociaż bardzo ważnej i pożądanej. Innemi słowy rozwój naszej organizacji należy zwolnić dla smutnych ale prawdziwych konieczności budżetowych.

BUDŻET NA ROK 1927.

Dochód:

1.	Pożyczki	5 290.— zł
2.	Propaganda i organizacja	3 000.— „
3.	Procenty i prowizje	40.— „
4.	Subwencje	5 000.— „
5.	Dywidendy	3 000.— „
6.	Składka zjednoczeniowa	670.— „
7.	Różne, nieprzewidziane	1 000.— „
		18 000.— zł

Rozchód:

1.	Kredyty na wydawnictwa		—
2.	Zakup utensylij		500.— zł
3.	Bibljoteka		300.— „
4.	Koszty administracyjne:		
	a) pensje, świadczenia socjalne	4 000.— zł	
	b) lokal, opał, światło	— „	
	c) poczta: (portorja, telefon, telegramy)	400.— „	
	d) papier, przybory piśm., druki	600.— „	
	e) druk sprawozdania	1 600.— „	6 600.— „
5.	Propaganda i organizacja (podróże, zjazdy, zloty, wizytacje		10 000.— „
6.	Procenty i prowizje		500.— „
7.	Różne, nieprzewidziane		100.— „
			18 000.— zł

VII.
Instytucje Zjednoczenia.

Samodzielnemi instytucjami Zjednoczenia Młodzieży Polskiej są w roku sprawozdawczym Sp. Akc. „Ostoja", Spółka Zjednoczenia Młodzieży T. z o. p. i wydawnictwo Przewodnika Społecznego.

A. SPÓŁKA AKCYJNA „OSTOJA".

Walne zebranie akcjonarjuszy Spółki odbyło się dnia 6 lipca 1926 roku. Zebranie to zatwierdziło bilans i rachunek zysków i strat per 31. XII. 25., udzieliło pokwitowania radzie nadzorczej i zarządowi, wybrało radę nadzorczą.

Rada nadzorcza w pierwszej połowie roku sprawozdawczego składała się z tych samych osób, co w roku ubiegłym. Dnia 6 lipca wybrano nową radę nadzorczą, która ukonstytuowała się jak następuje: Ks. Walerjan Adamski, prezes, — p. Seweryn Samulski, wiceprezes, — p. Mieczysław Bogajski, sekretarz, — Ks. Kazimierz Maliński, p. Stanisław Kucharski, Ks. Ludwik Jarosz. Do komisji wykonawczej należy Ks. Wal. Adamski i p. Samulski, do komisji rewizyjnej wybrano p. Mieczysława Bogajskiego i p. Stanisława Kucharskiego.

Zarząd Spółki tworzyli przez cały rok p. Czesław Szczepski i Ks. Leopold Biłko. W centrali Spółki pracowała prócz tego książkowa i kasjerka oraz stenotypistka. rewizorem stałym kasy i książkowości był p. Dobrowolski. Drukarnia zatrudniała 3 pracowników biurowych (administracyjnych) oraz 37 pracowników technicznych i robotników. Księgarnia zatrudniała 3 pracowników handlowych i 4 redaktorów. Razem było 49 pracowników.

Spółka posiadała nieruchomość, położoną przy ul. Pocztowej 14/15 z domem mieszkalnym, w którym mieściły się biura Spółki Akcyjnej „Ostoi", księgarni i Zjednoczenia oraz zabudowania fabryczne, w których mieściły się drukarnia i introligatornia. Nieruchomość posiadaną w Poznaniu przy Górnej

Wildzie 123 sprzedano dnia 6 maja, aby przez to uzyskać fundusze na powiększenie drukarni i na nakład wydawnictw.

Stosunek Spółki do Zjednoczenia został uregulowany osobną „umową współdziałania", ustaloną już dnia 23 grudnia 1925, która z dniem 1 stycznia 1926 weszła w życie.

W roku sprawozdawczym działalność Spółki była na ogół słabą, podobnie jak w roku ubiegłym. Dopiero pod koniec roku zaznaczyła się poprawa. Korespondencja wykazuje 9983 wpływów i 2221 listów wysłanych. Poniżej podajemy

BILANS S. A. „OSTOJA"
per 31 grudnia 1926 r.

Stan czynny		Stan czynny	
Kasa	190.65	Kapitał zakładowy . . .	270 000.—
Dłużnicy	203 579.74	Fundusz rezerwowy . .	54 000.—
Banki	2 321.60	„ „ specj.	383 402 70
Towary drukarni	18 565.—	Hipoteka	27 520.—
„ księgarni	88 200 36	Wierzyciele	26 125 80
Weksle	620.—	Rach. przechodni	11 730 24
Maszyny i narz.	69 546 42	Zysk	8 779.45
Ruchomości	2 595.38		
Efekty	7 872 50		
Nieruchomości	320 957.04		
Waluty obce	110.51		
Rach. przechodni	66 998.99		
	781 558.19		781 558 19

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW

Straty		Zyski	
Pensje	35 935.95	Zysk na tow druk. . . .	109 507.43
Świadcz. socjalne . . .	10 058 13	„ „ „ księgarni .	66 954.42
Podatki	6 615.90	„ „ efektach .	152.50
Wydatki rzeczowe . . .	34 049.75	„ „ adm. nieruch.	3 907.01
Robocizna	56 654.16		
Odpisy na straty	14 983.39		
Straty na walut. obcych	10 49		
Procenty i prowizje . .	1 274 85		
Odpisy na nieruchom. .	3 242. -		
„ „ ruchomość. .	288.37		
„ „ maszyn. i narz.	8 628 92		
Zysk	8 779 45		
	180 521 36		180 521 36

I. DRUKARNIA.

Drukarnia w roku sprawozdawczym wykonywała prace własne i obce, jak to podaje następujące

Zestawienie wykonanych prac drukarskich.

Miesiąc	Prace własne	Prace obce
Styczeń	10 955.— zł	4 498.95 zł
Luty	6 059.50 „	7 411.55 „
Marzec	9 809.— „	4 868.60 „
Kwiecień	5 453.— „	5 048.05 „
Maj	3 069.— „	5 436.25 „
Czerwiec	4 561.— „	6 393.60 „
Lipiec	4 362.— „	6 552.20 „
Sierpień	4 320.— „	7 350.15 „
Wrzesień	8 267.50 „	4 486.10 „
Październik	7 370.— „	6 533.75 „
Listopad	8 829.— „	8 271.90 „
Grudzień	3 822.— „	12 393.95 „
Ogółem wykonano prac za	53 787.68 zł	79 245.65 zł

II. KSIĘGARNIA.

Księgarnia w latach ubiegłych nie pokrywała kosztów administracyjnych głównie dlatego, że ogólny zapas towarów a zwłaszcza wydawnictw był jeszcze za mały. Obroty handlowe w roku sprawozdawczym, jak zresztą wszędzie były także w księgarni słabe. Towary księgarni stanowią czasopisma Zjednoczenia, wydawnictwa nieperjodyczne, oraz różne pomoce organizacyjne (np. oznaki, dystynkcje.)

a) CZASOPISMA ZJEDNOCZENIA.

Nazwa	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec
Przyjaciel Młodzieży	13 938	10 988	13 505	14 977	13 643	14 177
Młoda Polka . . .	15 112	9 492	12 667	14 248	12 786	14 424
Kierownik . . .	1 903	1 895	2 116	2 298	2 143	2 143
Mały Światek . . .	5 523	8 220	9 225	9 806	7 030	7 913

Nazwa.	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Paździer-nik	Listopad	Grudzień	Razem egz.
Przyjaciel Młodzieży	14 775	11 422	12 534	12 243	10 653	11 769	154629
Młoda Polka	15 557	12 717	13 578	13 797	10 014	13 030	157422
Kierownik	2 213	1 953	2 083	2 083	1 938	2 090	24858
Mały Światek	6 721	4 238	4 225	4 886	4 436	5 326	77549
						Razem	314455

Dla porównania nadmieniamy, że w roku 1925 ogólna liczba egzemplarzy czasopism abonowanych wynosiła 444.536 egz. Różnica tłumaczy się tem, że w roku sprawozdawczym wysyłano gazety tylko tym abonentom, którzy z góry wpłacili przedpłatę.

b) WYDAWNICTWA NIEPERJODYCZNE.

Wydawnictwa nieperjodyczne dzielimy na książki, nuty, druki organizacyjne i na powtórne nakłady. Przy wydawnictwach książkowych podajemy objętość książek (liczbę arkuszy). Skróty oznaczają: BW = Bibljoteka Wieczornicowa; TMM = Teatr dla Młodzieży Męskiej; TMŻ = Teatr dla Młodzieży Żeńskiej.

1. Książki.

	Autor i tytuł	Arkuszy.
1.	*Rogóż Ks. Aleksander*, Dzieweczko wstań.	9,50
2.	*Eminus*, Wielkanoc (BW.)	3,50
3.	*Suszczyńska Irena*, Św. Teresa od Dzieciątka Jezus (BW.)	6,—
4.	*Wieczorek Ks. Paweł*, Polska już wolna (TMM.)	2,—
5.	*Przyjemska Helena*, Nowa przyjaźń (TMŻ.)	1,50
6.	*Szalay Groele Walerja*, Dziewczęce marzenia (TMŻ.)	1,50
7.	*R. J.*, Aleksander Fredro (BW.)	7,—
8.	*Gilewski F.*, Piłka siatkowa	0,75
9.	„ „ Piłka koszykowa	1,25
10.	„ „ Walka narodów	0,75
11.	*Adamski Ks. W.*, Zjednoczenie Młodzieży Polskiej	1,25
12.	— VII. Sprawozdanie Zjednoczenia za rok 1925	4,—
13.	*Kędzierski Czesław*, Św. Franciszek z Assyżu (BW.)	5,—

14. *Eremus*, Św. Stanisław Kostka (BW.) 2,75
15. „ Chrystus Król (BW.) 6,—
16. *Biedroń Franciszek*, Bój o karczmę (TMM.) 2,25
17. *Dalecka Wanda*, Pięć i szósty (TMŻ.) 2.—
18. *Vico Andrzej*, Katastrofa przed ożenkiem (TMŻ.) 4,25
19. *Ozdowska Zofja*, Dla ciebie Polsko (TMŻ.) 2,75
20. *M. G.*, Gdzie szczęście? (TMŻ.) 2.—
21. *Wieczorek Ks. Paweł*, Kominiarz i piekarz. (TMM.) 2,75
22. *Jabłoński Mieczysław*, Wszystko przez frak. (TMM.) 1,—
23. *Adamski Ks. W.*, Przygotowanie kleryków do pracy katolicko społecznej 1,—
24. *Adamski Ks. W.*, Wychowanie fizyczne w Seminarjach Duchownych 1,—
25. *Biłko Ks. Leopold*, Katolicka organizacja młodzieży pozaszkolnej 0,25
26. *Huc A.*, Dla Chrystusa. (TMŻ.) 4,50
27. *Wolniewiczówna Czesława*, Sen wigilijny (TMŻ.) 3,—
28. *Szukiewicz Maciej*, Kradzione nie tuczy (TMM.) 2.—
29. *Moroń Ks. Fr.*, Akademja papieska (BW.) 2.—

2. *Nuty.*

1. *Wiśniewski Ks. Jan*, Hymn papieski.
2. „ „ „ Błogosław Boże.
3. *Ślaz Ludwik*, Deszcz Róż.
4. „ „ Echo nr. 13.
5. „ „ Echo nr. 14.
6. „ „ Echo nr. 15.
7. „ „ Echo nr. 16.
8. *Nowowiejski Feliks*, Chorąży niebieski.
9. „ „ O przyczyń się.
10. „ „ Króluj nam Chryste.
11. „ „ Witaj Ojcze ukochany.
12. „ „ Ojcze ubogich.

3. *Druki organizacyjne.*

Krój mundurka żeńskiego.
Regulamin mundurka i odznaczeń dla młodzieży żeńskiej.
Regulamin mundurka i odznaczeń dla młodzieży męskiej.
Dziennik korespondencji.

Pocztówki „Sprawie służ".
Pocztówki „Gotów".
Kronika Stowarzyszenia.

4. *Powtórzone nakłady.*

	Arkuszy
Żurowska Felicja, Konstytucja Trzeciego Maja Wyd. 2	3,—
Adamski Ks. W. Śpiewniczek kieszonkowy. Wyd. 7.	2,50
Adamski Ks. W.-Waxman, Ćwiczenia fizyczne w Stow. Młodz. Wyd. 2.	5,50
Adamski Ks. W.-Waxmann, Palant. Wyd. 2.	1,50
Adamski Ks. W.-Gilewski, Prawidła gier ruchowych. Wyd. 2.	2,50
Adamski Ks. W.-Gilewski Pięstówka. Wyd. 2.	0,63
„ „ „ „ Pogoń. Wyd. 2.	0,63
„ „ „ „ Tamburino. Wyd. 2.	0,63

Karta legitymacyjna druchny. Wyd. 3.
Zgłoszenia na członka. Wyd. 8.
Uwiadomienie o przybyciu delegata Związku. Wyd. 4.
Sprawozdanie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej Męskiej. Wyd. 6.
Statut Zrzeszenia Patronatu. Wyd. 3.
Przyjęcie do Związku. Wyd. 3.
Legitymacja druchny. Wyd. 4.
Dziennik korespondencji. Wyd. 2.
Książeczka dla zastępowej. Wyd. 2.
Zgłoszenie kandydatki na członka. Wyd. 2—4.
Legitymacja druha. Wyd. 2—5.
Spis członków. Wyd. 2.
Zgłoszenie kandydata na członka. Wyd. 8.
Spis sprzętów. Wyd. 4.
Spis przyborów. Wyd. 4.
Katalog bibljoteki. Wyd. 4.
Główna księga kasowa. Wyd. 4.
Dziennik kasowy. Wyd. 4.
Księga składek. Wyd. 4.
Księga kontowa. Wyd. 4.
Księga protokólarna. Wyd. 4.
Protokólarz zarządu. Wyd. 3.
Księga wypożyczeń. Wyd. 4.

Ogółem nakład wydawnictw Zjednoczenia M. Pol. w roku sprawozdawczym wynosił:

Czasopisma	arkuszy	531 800
Książki	„	327 080
Nuty	„	9 750
Druki organizacyjne	„	30 500
Druki powtórzone	„	198 420
	Razem	1 097 550

W roku 1925 wydrukowano 980 125 arkuszy.

SPRZEDANO WYDAWNICTW:

Miesiąc	w r. 1925	w r. 1926
styczeń	4 882,86	7 291,12
luty	4 340,41	5 858,91
marzec	11 669,95	5 567,83
kwiecień	9 292,97	2 816,13
maj	3 256,13	5 624,99
czerwiec	2 669,48	2 966,93
lipiec	1 841,91	4 339,48
sierpień	1 497,87	1 704,69
wrzesień	3 804,75	8 791,02
październik	3 822,68	9 851,57
listopad	2 965,56	9 009,22
grudzień	3 743,11	7 769,84
Razem za	53 787,68	71 591,73

ODZNAKI i DYSTYNKCJE:

Sprzedano odznak męskich sztuk 5 032
„ „ żeńskich „ 4 233
„ różnych dystynkcyj „ 2 186

B. SPÓŁKA ZJEDNOCZENIA MŁODZIEŻY T. z. o. p.

Instytucja jest obecnie zupełnie nieczynną. W roku 1927 zamierza się formalnie uchwalić jej likwidację. W jej ustroju i składzie osobowym nic się nie zmieniło od ubiegłego roku.

C. PRZEWODNIK SPOŁECZNY.

Wydawnictwo „Przewodnika Społecznego“ było dotąd w ⅓ własnością Zjednoczenia. Udział ten wynosił nominalnie 2.000 zł. Dnia 7 stycznia r. b. Zjednoczenie — razem z innymi udziałowcami — odstąpiło bezinteresownie swój udział Komitetowi Organizacyjnemu Katolickiej Szkoły Społecznej w Poznaniu, rezerwując sobie jednakże wpływ na kierunek redakcji.

VIII.
Statystyka Związków i Stowarzyszeń.
(z dnia 31 grudnia 1926 r.)

Do Zjednoczenia należało z końcem 1926 roku 23 członków zwyczajnych. Członkami zwyczajnemi są jedynie Związki Młodzieży Polskiej. Członków nadzwyczajnych dotychczas Zjednoczenie nie zamianowało.

Do Zjednoczenia należą następujące Związki:

a) 5 Związków męskich (skupiających tylko Stowarzyszenia Młodzieży męskiej) w następujących miastach: Częstochowa, Kielce, Kraków, Poznań i Tarnów.

b) 5 Związków żeńskich (skupiających tylko Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej) w Częstochowie, Kielcach, Krakowie, Poznaniu i Tarnowie.

c) 13 Związków mieszanych (skupiających tak Stowarzyszenia Młodzieży męskiej jak i żeńskiej) w Lublinie, Lwowie Łomży, Łodzi, Płocku, Przemyślu, Radomiu, Siedlcach, Warszawie, Wąbrzeźnie, Wilnie i Włocławku.

Poniżej podajemy tablice, zestawione na podstawie dokładnych arkuszy statystycznych, które obrazują stan Związków i Stowarzyszeń. W 23 Związkach, należących formalnie do Zjednoczenia, oraz w dwóch dalszych (Kowel, Pińsk), mających z niem ścisły kontakt, było 2681 Stowarzyszeń. Z tej liczby przesłało do Związków sprawozdania roczne 2470 Stowarzyszeń (91 %), w których było członków 96,815. Znaczy to, że na jedno Stowarzyszenie przypada przeciętnie 39 członków. Zatem w 2681 Stowarzyszeniach byłoby członków 105,161. Wzrost liczby członków wynosi około 30 % w porównaniu z ubiegłym rokiem.

Statystyka nie daje niestety dokładnego obrazu ze stanu organizacji, ponieważ niektóre Stowarzyszenia nie nadesłały

szczegółowej odpowiedzi na wysłane kwestjonarjusze. I tak np. w tablicy II cyfra ogólna członków wynosi 96,815, a gdy zsumujemy cyfry członków według zawodów, to otrzymamy ogólną sumę 86,192. Różnica pochodzi stąd, że niektóre Stowarzyszenia nie wypełniły w kwestjonarjuszu rubryki dotyczącej zawodu członków. Mimo to podajemy wszystkie cyfry, gdyż odchylenia są stosunkowo nieznaczne, a cyfry mimo tych niedokładności dają możność wyciągnięcia wniosków. Omówimy krótko poszczególne tablice i ich rubryki.

I. *Statystyka Związków.* Tablica ta daje tylko ogólny pogląd na stan i działalność Związków. Spraw tych nie omawiamy tutaj szczegółowo, gdyż Związki wydają osobne sprawozdania ze swej działalności albo w osobnych broszurkach, albo w swoich okólnikach organizacyjnych. Tablica podaje liczbę i nazwę Związków, datę założenia, ilość Stowarzyszeń, należących do poszczególnych Związków, ilość Stowarzyszeń, które nadesłały sprawozdania, ilość odbytych zjazdów delegowanych, liczbę członków rady związkowej, zebrań rady związkowej, członków zarządu, pracowników związkowych, ubikacyj biurowych w Związkach, ilość korespondencji otrzymanej i wysłanej, ilość wizytacyj odbytych przez Związki w poszczególnych Stowarzyszeniach, ilość okręgów, które Związki utworzyły, wysokość składki związkowej, którą Stowarzyszenia od poszczególnych członków muszą płacić rocznie do Związku; — wreszcie podaje tablica, ile numerów swoich drukowanych okólników organizacyjnych (biuletynów) poszczególne Związki wydały.

II. *Statystyka członków i Stowarzyszeń.* W tej tablicy, jakoteż w następnych, umieszczono cyfry w trzech grupach, mianowicie podano osobno cyfry odnoszące się

a) do Stowarzyszeń męskich,
b) do Stowarzyszeń żeńskich,
c) do Stowarzyszeń mieszanych (koedukacyjnych),

do których należy młodzież tak męska, jakoteż żeńska. Przy tej sposobności zaznaczamy, że według ustawy Stowarzyszenia Mł. Pol. skupiają albo tylko młodzież męską, albo młodzież tylko żeńską. Stowarzyszenia mieszane (koedukacyjne) powstały swego czasu na podstawie odrębnych ustaw i jako ideowo zbliżone

zostały przyjęte przez niektóre Związki, a obecnie są w Zjednoczeniu tolerowane i ulegają powolnej likwidacji.

Trzeba tu także zaznaczyć, że tablice statystyczne od II—V podają cyfry dotyczące tylko tych Stowarzyszeń, które nadesłały sprawozdania roczne do Związków.

Statystyka członków Stowarzyszeń podaje najpierw, ile Stowarzyszeń nadesłało sprawozdania, — wyszczególniono osobno męskie, żeńskie i mieszane, — ogólną cyfrę tych Stowarzyszeń podano w tablicy II, cyfry dotyczące członków, ile ogółem członków należało do Stowarzyszeń, które nadesłały sprawozdania, jak się ci członkowie dzielili pod względem zawodu i wieku; wreszcie podano liczbę członków senjorów i wspierających w poszczególnych Związkach.

III. *Statystyka władz i kółek stowarzyszeniowych* podaje: ilość stowarzyszeniowych zebrań walnych i plenarnych, posiedzeń zarządu, ilość członków patronatu w Stowarzyszeniach, ile istnieje zastępów, na które podzielono Stowarzyszenia, ile odbyto zbiórek zastępów, ile w poszczególnych Związkach istniało kół przyjaciół młodzieży przy Stowarzyszeniach. Wreszcie podano ilość kółek, istniejących w Stowarzyszeniach, mianowicie: oświatowych, religijnych, śpiewackich, wychowania fizycznego, abstynenckich, zawodowych, robót ręcznych, muzycznych, a w końcu ilość kas oszczędności.

IV. *Statystyka bibljotek i czytelnictwa w Stowarzyszeniach* obejmuje następujące rubryki: ile Stowarzyszeń w poszczególnych Związkach posiadało bibljoteki, ile w tych bibljotekach było tomów, ile było wypożyczeń, wreszcie podaje tablica ile abonowano czasopism organizacyjnych: Przyjaciel Młodzieży, Młoda Polka, Kierownik Stow. Młodzieży, Przewodnik Społeczny i innych.

V. *Działalność ogólna Stowarzyszeń.* Tablica ta podaje cyfry dotyczące następujących dziedzin działalności Stowarzyszeń: ile razy Stowarzyszenie przystąpiło wspólnie do Komunji św., ile Stowarzyszeń odprawiło rekolekcje, ile Stowarzyszeń obchodziło Święto Młodzieży, w ilu Stowarzyszeniach istniały kółka religijne, ile Stowarzyszenia urządziły kursów, ile miały sztandarów, „Ognisk" (własne lokale), ile odbyły wieczornic, zawodów, wycieczek, ile wygłoszono wykładów, ile z tych wykładów wygłosili członkowie czynni, ile było na zebraniach deklamacyj, ile odegrano przedstawień teatralnych.

I. Statystyka Związków

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Związek założony	Stowarzyszeń w Związku było: męsk.	żeńsk.	miesz.	ogółem	Stow., które nadesłały sprawozd.	Ile zjazdów delegow.	Ilu członków rady związkowej	Ile zebrań rady związkowej	Ilu członków zarządu	Ilu pracown. związk.	Ile ubikacyj związk.	Ile korespondencji wpłynęło	wysłano	Ile było wizytacyj związk.	Ile okręgów	Jaka skład. związk. roczna gr.	Ile Związek wydał okólników	Uwaga
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1	Częstochowa m.	3. X. 1926	29	—	—	29	29	1	19	1	1	—	1	98	73	8	—	60	2	
2	Częstochowa ż.	10. X. 1926	-	25	—	25	25	1	30	1	1	8	1	46	53	6	—	10	2	
3	Kielce m. .	—	15	—	—	15	15	1	14	2	1	1	2	318	417	20	—	20	2	
4	Kielce ż. .	—	—	28	—	28	28	1	8	2	1	1	—	290	377	47	—	20	8	
5	Kraków m. .	24. X. 1918	100	—	—	100	83	1	10	4	1	3	3	437	427	11	12	30	10	
6	Kraków ż. .	7. IV. 1926	—	85	—	85	62	1	10	4	1	1	2	172	404	87	—	20	—	
7	Lublin . . .	1919	34	43	67	144	57	2	10	2	1	5	2	517	738	—	1	10	12	
8	Lwów . . .	Styczeń 1921	92	46	—	138	138	2	12	2	2	1	1	760	910	22	5	60	12	
9	Łomża . . .	15. VI. 1919	37	40	—	77	74	2	24	2	1	4	1	1454	774	125	—	60	12	
10	Łódź . . .	18. IX. 1926	29	31	14	74	73	2	20	1	1	5	12	254	309	44	—	60	—	
11	Mikołów .	12. XII. 1920	115	20	—	135	135	2	18	4	1	4	1	1773	1773	40	9	36	27	
12	Poznań m. .	7. III. 1918	262	—	—	262	262	2	11	1	1	9	7	—	4697	25	15	60	12	
13	Poznań ż. .	21. X. 1919	—	205	—	205	196	2	12	4	1	4	4	4246	4911	64	15	60	4	
14	Płock . . .	1. VI. 1919	33	70	—	103	85	5	4	2	1	3	2	948	756	67	—	120	6	
15	Przemyśl .	21. VIII. 1919	54	30	—	84	84	2	12	4	1	1	2	1290	975	16	—	40	6	
16	Radom . .	22. XI. 1919	89	107	—	196	185	2	12	9	2	5	1	868	1065	139	—	60	8	
17	Siedlce . .	1919	81	92	—	173	173	2	12	4	1	2	1	509	531	93	—	20	4	
18	Tarnów m. .	1916	194	—	—	194	191	1	16	—	1	2	2	1659	754	52	10	25	12	
19	Tarnów ż. .	8. XII. 1924	—	51	—	51	51	1	9	3	3	2	1	402	222	7	—	30	11	
20	Warszawa .	1919	24	30	—	54	54	—	10	—	1	3	1	774	722	41	—	60	—	
21	Wąbrzeźno	6. IV. 1921	207	62	—	269	269	2	10	1	3	4	3	2576	9946	41	5	60	12	
22	Wilno . . .	12. V. 1925	33	27	—	60	60	4	15	6	1	5	4	669	732	31	3	60	12	
23	Włocławek .	15. IV. 1920	74	45	37	156	116	—	12	3	1	2	1	2784	3307	49	—	60	4	
24	Kowel . . .	—	4	1	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
25	Pińsk . . .	—	8	6	5	19	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Razem .		1 514	1 044	123	2 681	2 467	39	310	62	29	75	55	22 844	34 873	1 035	75	1 041	178	

II. Statystyka członków Stowarzyszeń.

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Sprawozdania nadesłało Stow.	Członków czynnych							Według wieku		Członków	
			ogółem	w handlu	w rzemiośle	w biurach	w przemyśle	na roli	bez zawodu	od 14—18	od 18—25	senjorów	wspierających
1	Częstochowa . .	29	784	20	237	41	82	213	191	228	556	—	25
2	Kielce	15	531	—	44	—	11	266	9	167	257	8	16
3	Kraków	83	3 161	48	855	66	322	1 424	381	943	2 096	—	222
4	Lublin	9	227	3	66	21	7	107	23	68	159	3	11
5	Lwów	92	3 011	91	950	44	42	1 792	92	1 443	1 568	9	178
6	Łomża	37	1 169	10	203	23	36	674	75	282	760	8	28
7	Łódź	28	979	9	126	22	63	237	94	128	404	40	18
8	Mikołów	115	8 129	257	75	293	1 115	2 817	2 429	4 306	3 823	70	418
9	Poznań	262	14 161	489	4 437	750	1 083	5 890	1 512	7 488	6 673	66	648
10	Płock	30	748	9	276	34	26	307	96	249	499	2	22
11	Przemyśl	54	1 717	27	476	8	6	1 114	86	798	919	10	172
12	Radom	81	1 521	10	277	28	166	919	121	608	913	32	76
13	Siedlce	82	2 121	—	—	—		—	—		—	—	—
14	Tarnów	191	4 775	66	548	16	147	3 542	227	2 424	2 351	40	237
15	Warszawa . . .	24	562	35	95	20	63	295	54	159	403	12	39
16	Wąbrzeźno . . .	207	8 707	267	1 591	215	275	3 401	2 958	3 932	4 775	95	542
17	Wilno	33	1 093	11	188	51	47	466	111	147	566	7	90
18	Włocławek . . .	60	2 143	103	482	43	220	846	354	807	1 333	—	166
19	Kowel	4	76	—	16	12	32	16	—	46	30	—	—
20	Pińsk	7	216	—	59	5	33	80	39	112	84		2
	Razem . .	1 443	55 831	1 455	11 001	1 692	3 776	24 406	8 852	24 335	28 169	402	2 910

2. Stow. żeńskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Sprawozdania nadesłało Stow.	Członków czynnych: ogółem	w handlu	w rzemiośle	w biurach	w przemyśle	na roli	bez zawodu	Według wieku: od 14—18	od 18—25	członków: senjorów	wspierających
1	Częstochowa . .	25	964	48	119	25	260	320	192	407	557	—	3
2	Kielce	28	1 045	13	101	—	5	351	126	282	361	1	32
3	Kraków	62	3 317	71	83	69	339	2 330	425	1 437	1 880	—	168
4	Lublin	15	409	18	58	18	58	160	97	229	180	—	—
5	Lwów	46	1 440	45	184	8	92	911	200	687	753	—	75
6	Łomża	40	1 343	23	162	4	3	871	263	564	734	—	21
7	Łódź	31	966	46	35	2	38	210	85	222	242	—	4
8	Mikołów	20	1 374	74	80	80	130	157	853	916	458	12	64
9	Poznań	196	10 122	416	427	764	717	2 692	2 820	4 658	3 593	20	305
10	Płock	55	1 537	59	294	15	15	609	545	725	812	5	37
11	Przemyśl	30	873	9	69	4	120	614	57	341	532	5	39
12	Radom	104	2 880	101	231	27	141	1 774	586	1 419	1 461	10	139
13	Siedlce	91	2 671	—	29	3	—	1 044	53	1 212	1 071	15	2
14	Tarnów	51	2 283	38	125	138	14	1 817	121	1 038	1 245	15	60
15	Warszawa . . .	30	906	71	34	25	42	540	138	368	505	12	49
16	Wąbrzeźno . . .	62	4 169	154	121	66	40	718	3 070	1 447	2 722	12	120
17	Wilno	27	970	4	61	2	1	301	185	271	454	6	18
18	Włocławek . . .	35	1 185	37	68	5	85	511	248	435	750	3	100
19	Kowel	1	30	—	—	—	30	—	—	20	10	—	—
20	Pińsk	5	136	3	2	—	28	63	40	30	70	—	—
	Razem . .	954	38 620	1 230	2 283	1 255	2 158	15 993	10 104	16 708	18 390	116	1 236

3. Stow. mieszane.

1	Lublin	33	1 247	12	113	14	16	965	127	456	791	42	63
2	Łódź	14	409	3	22	11	—	235	19	79	203	8	59
3	Włocławek . . .	21	550	4	25	51	69	318	83	166	387	2	51
4	Pińsk	5	158	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem . .	73	2 364	19	160	76	85	1 518	229	701	1 381	52	173
	Ogólna suma . .	2 470	96 815	2 704	13 444	3 023	6 019	41 917	19 185	41 744	47 940	570	4 319

III. Statystyka władz i kółek stowarzyszeniowych.

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Zebrań		Posiedzenia zarządu	Członków patronatu	Ile zastępów	Zbiórek zastępów	Kół Przyjaciół Młodzieży	Ilość kółek								
		walne	plenarn.						oświatowe	religijne	śpiewackie	wych. fizyczn.	abstynenckie	zawodowe	robót ręczn.	muz. orkiestra	kasa oszcz.ęd.
1	Częstochowa	1	284	273	216	46	119	1	10	2	14	10	—	1	—	2	—
2	Kielce . . .	15	238	187	72	4	4	—	2	1	5	3	—	—	—	2	1
3	Kraków . .	116	1 661	786	221	51	86	3	60	4	41	19	40	1	—	15	—
4	Lublin . .	9	93	119	28	9	—	—	5	1	5	2	1	—	1	—	—
5	Lwów . . .	92	1 641	774	226	3	9	—	2	16	39	16	2	6	—	3	4
6	Łomża . .	—	118	421	121	56	90	3	4	1	18	4	1	1	1	3	—
7	Łódź . . .	—	180	155	154	16	90	—	2	—	6	5	1	1	1	2	—
8	Mikołów . .	115	1 457	1 168	387	159	153	42	22	11	33	60	10	9	3	6	—
9	Poznań . .	262	3 527	3 053	779	376	849	20	17	14	55	122	5	14	—	—	—
10	Płock . . .	5	311	251	198	26	26	—	5	2	8	2	1	1	—	1	—
11	Przemyśl . .	54	682	465	155	59	4	1	7	—	28	10	—	2	1	1	—
12	Radom . .	81	832	659	275	8	12	—	4	1	20	16	1	1	—	—	—
13	Siedlce . .	71	789	305	191	11	—	—	3	2	7	1	1	1	—	—	—
14	Tarnów . .	186	3 085	2 063	408	122	230	240	22	25	69	19	13	3	1	3	9
15	Warszawa .	12	324	216	122	10	37	3	3	6	16	9	2	—	—	4	—
16	Wąbrzeżno .	2 002	—	1 283	440	282	480	8	31	15	59	43	2	—	—	7	—
17	Wilno . . .	10	321	336	94	42	58	—	8	1	10	5	1	2	1	9	—
18	Włocławek .	3	769	621	195	53	103	3	26	7	33	10	9	7	4	2	5
19	Kowel . .	—	—	7	24	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	Pińsk . . .	2	82	74	178	6	52	—	2	1	4	—	—	—		2	—
	Razem . .	3 036	16 394	13 216	4 484	1 344	2 402	324	235	110	470	356	90	50	13	62	19

2. Stow. żeńskie.

L. p.	Związek Młodz. Polsk.	Zebrań walne	Zebrań plenarn.	Posiedzenia zarządu	Członk. patronatu	Ile zastępów	Zbiórek zastępów	Kół Przyjac. Młodz.	Ilość kółek oświatowe	religijne	śpiewackie	wych. fiz.	abstynenckie	zawodowe	robót ręczn.	muz. orkiestr.	kasa oszcz
1	Częstochowa	—	285	196	128	40	2	6	6	6	9	3	2	4	4	3	—
2	Kielce . . .	29	475	363	131	4	13	—	5	7	14	4	2	—	8	—	—
3	Kraków . .	62	946	429	162	74	83	—	8	11	46	2	3	—	15	—	5
4	Lublin . . .	15	189	135	91	7	—	—	2	4	5	—	—	—	2	—	1
5	Lwów . . .	47	940	444	141	19	—	2	5	15	23	1	—	1	4	—	—
6	Łomża . . .	—	692	545	67	81	95	—	4	8	24	1	2	2	6	1	—
7	Łódź . . .	—	161	132	151	36	—	—	1	4	8	1	—	3	6	1	—
8	Mikołów . .	20	253	173	77	60	8	—	3	6	8	2	3	1	3	—	—
9	Poznań . .	—	2 264	1 630	525	480	1 108	—	21	16	67	37	1	1	24	2	5
10	Płock . . .	49	765	673	347	74	288	—	7	7	21	2	—	2	8	—	1
11	Przemyśl . .	30	407	303	78	20	11	1	4	3	11	2	1	2	—	—	—
12	Radom . .	115	1 418	899	422	63	141	19	9	6	37	4	—	5	18	—	—
13	Siedlce . .	73	1 082	344	220	14	—	1	3	3	9	3	1	—	—	—	—
14	Tarnów . .	32	774	561	149	45	38	4	4	17	23	—	6	2	14	—	1
15	Warszawa .	29	452	365	168	54	52	5	15	12	20	1	—	—	8	—	—
16	Wąbrzeźno .	579	—	313	202	171	116	—	4	7	20	6	—	—	1	—	—
17	Wilno . . .	11	321	338	78	40	63	—	8	1	8	4	—	3	8	—	—
18	Włocławek .	—	333	331	126	35	57	1	11	21	22	1	—	—	10	—	1
19	Kowel . . .	—	6	4	6	3	4	—	1	1	1	—	—	—	1	—	—
20	Pińsk . . .	—	43	43	26	3	—	—	1	—	2	—	—	—	1	—	—
	Razem . .	1 091	11 806	8 221	3 295	1 323	2 079	39	122	155	378	74	21	26	141	7	14

3. Stow. mieszane.

L. p.	Związek Młodz. Polsk.	Zebrań walne	Zebrań plenarn.	Posiedzenia zarządu	Członk. patronatu	Ile zastępów	Zbiórek zastępów	Kół Przyjac. Młodz.	oświatowe	religijne	śpiewackie	wych. fiz.	abstynenckie	zawodowe	robót ręczn.	muz. orkiestr.	kasa oszcz
1	Lublin . . .	33	454	354	305	35	7	1	18	4	20	7	1	1	6	—	—
2	Łódź . . .	—	49	42	31	6	—	1	2	1	5	—	—	—	2	1	—
3	Włocławek .	—	174	151	47	2	2	—	10	4	10	—	—	—	5	—	2
4	Pińsk . . .	—	24	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Razem . .	33	701	547	385	43	9	2	30	9	35	7	1	1	13	1	2
	Ogólna suma	4 160	28 901	21 984	8 164	2 710	4 490	365	387	274	883	437	112	77	167	70	35

IV. Statystyka bibljotek i czytelnictwa Stowarzyszeń

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Bibljotek	Tomów	Wypożyczeń	Abonowano			
					Przyjaciela Młodzieży	Kierownika	Przew. społ.	Inne
1	Częstochowa	17	3 400	3 202	212	21	5	2
2	Kielce	12	2 153	1 687	99	17	4	39
3	Kraków	59	7 666	8 451	383	54	10	150
4	Lublin	7	1 045	545	62	10	3	20
5	Lwów	48	5 655	9 267	675	76	7	64
6	Łomża	32	6 415	5 000	315	31	10	58
7	Łódź	11	2 217	1 749	215	17	4	12
8	Mikołów	68	11 530	12 610	1 671	90	25	45
9	Poznań	123	11 117	13 280	4 432	189	—	—
10	Płock	18	2 384	2 676	335	23	4	29
11	Przemyśl	32	3 672	4 099	660	35	10	15
12	Radom	42	4 997	3 798	273	65	8	47
13	Siedlce	23	5 327	1 129	385	27	6	16
14	Tarnów	129	14 874	21 699	978	112	30	332
15	Warszawa	18	1 827	1 962	315	35	10	18
16	Wąbrzeżno	54	4 379	3 295	1 832	161	28	163
17	Wilno	21	2 913	1 185	288	29	6	69
18	Włocławek	28	4 630	5 311	552	51	17	143
19	Kowel	—	—	—	—	—	—	—
20	Pińsk	3	556	105	10	6	2	29
	Razem . .	745	96 757	101 050	13 692	1 049	189	1 251

2. Stow. żeńskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Bibljotek	Tomów	Wypożyczeń	Abonowano			
					Młoda Polka	Kierownik	Przew. Społ.	Inne
1	Częstochowa	14	2 810	1 178	479	16	5	25
2	Kielce	21	2 977	2 571	250	26	9	24
3	Kraków	35	3 546	3 808	47	12	2	111
4	Lublin	7	960	1 020	158	9	5	18
5	Lwów	26	2 402	3 754	551	46	6	41
6	Łomża	31	5 583	3 944	496	31	10	72
7	Łódź	8	1 548	647	253	17	7	3
8	Mikołów	11	896	219	439	11	2	5
9	Poznań	102	7 750	14 753	5 310	170	28	—
10	Płock	42	10 497	4 984	1 042	58	16	17
11	Przemyśl	19	1 138	1 091	388	17	2	14
12	Radom	67	8 157	6 379	934	88	20	60
13	Siedlce	19	4 673	882	450	21	4	20
14	Tarnów	35	3 504	6 170	902	42	12	221
15	Warszawa	27	3 590	2 491	637	43	17	45
16	Wąbrzeźno	17	1 170	1 172	1 631	68	17	80
17	Wilno	16	2 286	1 117	239	20	5	35
18	Włocławek	15	1 289	2 073	319	29	5	38
19	Kowel	—	—	—	10	—	—	—
20	Pińsk	—	—	—	8	4	1	1
	Razem . .	512	64 776	58 253	14 543	728	173	830

3. Stow. mieszane.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Bibljotek	Tomów	Wypożyczeń	Młoda Polka	Kierownik	Przew. Społ.	Inne
1	Lublin	28	4 264	4 255	204	28	7	163
2	Łódź	7	1 025	1 049	20	5	2	9
3	Włocławek	10	336	1 045	114	8	1	19
4	Pińsk	—	—	—	—	—	—	—
	Razem . .	45	5 625	6 349	338	41	10	191
	Ogólna suma . .	1 302	167 158	165 652	28 573	1 818	372	2 272

V. Działalność ogólna Stowarzyszeń

1. Stow. męskie.

L. p.	Związek Młodzieży Polskiej	Wspólnych		Święta Młodz.	Kursy	Sztand.	„Ogniska"	Wieczornice	Zawody	Wycieczki	Wykłady	Członków czynnych wygłosiło wykłady	Deklamacje	Teatry
		komunje św.	rekolekcje											
1	Częstochowa	35	14	21	—	4	14	83	31	24	289	95	124	63
2	Kielce . . .	32	14	10	5	4	5	36	—	6	181	47	114	47
3	Kraków . .	155	28	73	71	21	13	315	132	129	1452	270	1039	429
4	Lublin . . .	11	4	6	3	—	7	34	—	5	100	11	88	33
5	Lwów . . .	113	42	76	17	20	38	331	25	138	1079	62	381	318
6	Łomża . . .	64	22	34	2	20	32	148	3	51	298	117	402	160
7	Łódź . . .	13	7	9	4	4	17	56	36	18	110	45	125	37
8	Mikołów . .	430	54	1091	17	56	36	431	495	227	961	273	507	352
9	Poznań . .	556	36	262	73	—	65	589	—	467	2578	991	1994	496
10	Płock . . .	24	10	19	—	4	11	90	20	15	200	57	124	83
11	Przemyśl .	57	1	48	6	—	12	115	1	23	553	60	113	133
12	Radom . .	68	21	24	17	10	3	168	44	25	664	115	662	126
13	Siedlce . .	35	5	59	6	12	8	135	20	5	690	122	233	168
14	Tarnów . .	450	80	166	52	47	17	556	125	134	2360	833	1598	395
15	Warszawa .	46	18	21	1	4	23	75	9	30	194	42	319	68
16	Wąbrzeźno	346	60	147	42	36	23	458	279	286	1235	398	608	360
17	Wilno . . .	21	6	21	9	8	15	117	14	20	222	67	119	69
18	Włocławek	81	21	47	9	22	28	163	16	79	460	207	446	171
19	Kowel . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Pińsk . . .	6	—	7	—	—	2	28	2	9	67	5	15	2
	Razem . .	2 543	443	2 141	334	272	369	3 928	1 252	1 691	13 693	3 817	9 011	3 510

2. Stow. żeńskie.

L. p.	Zw. Młodzieży Polsk.	Wspólnych komunje św.	Wspólnych rekolekcje	Święta Młodz.	Kursy	Sztand.	„Ogniska"	Wieczornice	Zawody	Wycieczki	Wykłady	Członków czyn. wygł. wykłady	Deklamacje	Teatry
1	Częstochowa	44	8	16	6	1	14	91	2	10	230	55	205	61
2	Kielce . . .	68	21	24	5	5	—	85	—	19	303	77	319	51
3	Kraków . .	212	38	57	17	3	31	256	—	64	901	28	877	162
4	Lublin . . .	20	5	7	10	3	7	74	—	19	152	20	141	48
5	Lwów . .	106	32	39	25	8	14	203	—	48	779	50	390	152
6	Łomża . . .	110	24	25	—	23	32	164	-	65	382	168	665	152
7	Łódź . . .	17	6	6	9	3	12	65	1	19	108	18	123	41
8	Mikołów . .	80	7	15	8	3	6	83	6	34	156	45	215	65
9	Poznań . .	533	21	94	69	57	21	360	-	350	1949	627	2203	395
10	Płock . . .	103	14	19	18	22	50	201	2	72	415	96	490	104
11	Przemyśl	42	6	24	4	—	4	115		40	393	35	256	65
12	Radom . .	152	30	52	31	26	19	281	4	108	1176	184	1495	195
13	Siedlce . .	59	4	72	7	11	8	117	49	1	949	131	432	165
14	Tarnów . .	199	20	33	13	2	1	201		31	800	167	944	88
15	Warszawa .	78	22	25	17	7	30	112	2	38	361	46	474	73
16	Wąbrzeźno	186	11	17	13	8	4	151	19	82	499	167	443	94
17	Wilno . . .	38	10	13	8	5	10	124	6	51	274	37	101	55
18	Włocławek .	62	7	20	4	11	14	67	—	44	256	66	332	67
19	Kowel . . .	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	8	2
20	Pińsk . . .	3	1	2	—	—	1	8	—	—	24	—	5	2
	Razem . .	2 113	287	560	265	198	278	2 760	91	1 095	10 107	2 017	10 118	2 037

3. Stow. mieszane.

L. p.	Zw. Młodzieży Polsk.	Wspólnych komunje św.	Wspólnych rekolekcje	Święta Młodz.	Kursy	Sztand.	„Ogniska"	Wieczornice	Zawody	Wycieczki	Wykłady	Członków czyn. wygł. wykłady	Deklamacje	Teatry
1	Lublin . . .	47	12	24	8	10	30	144	6	25	304	168	455	153
2	Łódź . . .	3	—	2	2	3	5	15	—	4	57	41	56	20
3	Włocławek	25	2	19	1	1	9	24	—	15	95	6	65	43
4	Pińsk . . .	—	—	-	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
	Razem . .	75	14	45	12	14	45	183	6	44	456	215	576	216
	Ogólna suma . .	4731	744	2746	611	484	692	6 871	1 349	2 830	24 256	6 049	19 705	5 763

IX.

Członkowie Zjednoczenia Młodzieży Polskiej.

Stan z 31. XII. 1926 r.
Związki Młodzieży Polskiej:

L. b.	Siedziba Związku	Adres	Przyjęty do Zjednoczenia
1.	Częstochowa m.	Dąbrowskiego 6 a m. 4	8. XI. 1926
2.	Częstochowa ż.	"	18. XI. 1926
3.	Kielce m.	ul. 3 Maja 1	3. XII. 1919
4.	Kielce ż.	ul. 3 Maja 1	3. XII. 1919
5.	Kraków m.	ul. Wolska 6	11. V. 1921
6.	Kraków ż.	ul. Wolska 6	14. IX. 1926
7.	Lublin	Krak. Przedmieście 58	3. XII. 1919
8.	Lwów	ul. Gródecka 2 b	3. XII. 1919
9.	Łomża	ul. Dworna 22	3. XII. 1919
10.	Łódź	ul. Gdańska 111	8. XI. 1926
11.	Mikołów	Gimnazjum	12. XII. 1920
12.	Poznań m.	plac Nowomiejski 5	3. XII. 1919
13.	Poznań ż.	Wielkie Garbary 28	3. XII. 1919
14.	Płock	ul. Tumska 2	3. XII. 1919
15.	Przemyśl	ul. Katedralna 18 a	3. XII. 1919
16.	Radom	ul. Trawna 6	3. XII. 1919
17.	Siedlce	ul. Florjańska 1	3. XII. 1919
18.	Tarnów m.	ul. Chyszowska 5	3. XII. 1919
19.	Tarnów ż.	Klaszt. SS. Urszulanek	11. VIII. 1926
20.	Warszawa	ul. Miodowa 19	3. XII. 1919
21.	Wąbrzeźno	ul. Wolności 35	6. IV. 1921
22.	Wilno	ul. Zamkowa 8	11. VIII. 1926
23.	Włocławek	Kurja Biskupia	3. XII. 1919

Związki, tworzące się na podstawie ustaw Zjednoczenia, nie należące jeszcze formalnie do Zjednoczenia, znajdują się *w Kowlu* (Nowa Plebanja), i *w Pińsku* (ul. Albrechtowska przy kościele św. Karola Bor.)

TREŚĆ.